

Hebreos

Bëngbe Bëtsá bëngaftaca tojoyebuambá, chabe Uaquiñáftaca

¹ Tempo, Bëngbe Bëtsá ba soye y ba soyëngaca bëngbe bëts taitángbioye tojanéyana, chë chabe juabna oyebuambnayéngtaftaca.

² Pero quem tempo bëngaftaca tojoyebuambá, chabe Uaquiñá jíchmuase, bëngbioye cha chašúyanama. Bëngbe Bëtsá tojama, lempe ntšamo chabe soye yomncá, chabe Uaquiñabiamchaotsemnama, y chábeyeca Bëngbe Bëtsá quem luare y nÿetsca inyé luarënga tojama.

³ Cha endinýanýná Bëngbe Bëtsabe corente buashinýinýanana y uámanana, y cha endmëna cach Bëngbe Bëtsacá, y chábeñe bëngä mondobena jinýama ntšamo Bëngbe Bëtsá yomncá. Chabe bëts obenánaca endútabna lempe ntšamo quem luarentše yobinýncá; cha tojayana y chca jtsemnana. Cha tojanóbana bëngbe bacna soyëngä jabuajuánama, y chentšana Bëngbe Bëtsá tojaninýanýé cha puerte bëtsá y uamaná bétsemnama, celoca játbemëse, Bëngbe Bëtsabe catšbioica, nÿetscanga jtsaméndayama.

Bëngbe Bëtsabe Uaquiñá chë angelëngbiama más bëtsá yomna

⁴ Y chca, Bëngbe Bëtsá tbojánbema chë angelëngbiama más uamaná y obená, er Bëngbe Bëtsá tbojanbuajó canyé más uámana uabaina y chë

angelëngbiama canëye más uámana trabajo tbojanbonyé.

⁵ Ndegombre chca endmëna, er Bëngbe Bëtsá ndocna te ndocna ángelbioye mëntsá tbonjaniyana, ntšamo chabe Uaquiñábioye tbojaniyancá:

Aca atšbe Uaquiñá condmëna.

Mënté entšanga sënjinÿanÿé aca atšbe Uaquiñá comnama ca.

Ni ndocna angelbiama mëntsá tojánayana, ntšamo chabe Uaquiñabiamma tojanayancá:

Atše canëye taitá chabiamma chántsemna,
y cha canëye Uaquiñá atšbiama ca.

⁶ Quem Bëngbe Bëtsabe Uaquiñá endmëna nÿetscangbiama más uamaná. Chca Bëngbe Bëtsá tojánayana, chabe natsana Uaquiñá quem luaroye cháuashjanguama cha tojanma ora:

Bëngbe Bëtsabe nÿetsca angelënga cha chamotsatschuaná ca.

⁷ Y chabe angelëngbiama, mëntsá tojánayana:

Atše sëndama atšbe angelënga, chë atšbe buayiy-nayënga, mo binÿiengcá chamotsemnama,

y chënga, atšbe oservénënga, mo iñejëngcá ca.

⁸ Pero chabe Uaquiñabiamma Bëngbe Bëtsá tojánayana:

Utabná, acbe amëndayana nÿetsca tescama echántsemna,

y aca nÿetsca soyënguiñe condbétsemandaye, ntšamo tšabá yomncá jtsamëse.

⁹ Aca icontšena ntšamo tšabá yomncá nÿetsca soyënguiñe jtsamama, y sempre chca jt-samama tša icoboše,

pero nÿa tondayama cmondogustana bacna soyënga jtsamana, chë ndayá Bëngbe Bëtsá ndoñe yondboše soye; chíyeca Bëngbe Bëtsá tcmojabocacá, y tojama aca puerte oyejuayá chacotsemnama, chë ínÿengbiamá más oyejuayá ca –Bëngbe Bëtsá tojánayana.

10 Bëngbe Bëtsá mëntsánaca chabiama tojánayana: Utabná, quem luare jobojátšama ora, aca quem luare tconjanma,

y lempe chë celoca yomna soyéngnaca.

11 Lempe chë soyënga nÿets tempo ndoñe queochátsmëna;

aca nÿetsca tescama cochántsemna.

Lempe chë soyënga echanjopochóca, mo tojuatan-guaná entšayacá.

12 Aca chë luarënga cochanjátcaye, mo tsmëcá cuafjabiamcá.

Chca, chë luarëngaca cochanjama, mo entšayá tcojtenëjonétse y tcojenotrocacá.

Pero aca nÿets tempo cach aca cochandesomñe, y nÿets tempo vida cochandesóbomñe ca –cha tojánayana.

13 Bëngbe Bëtsá ndocna te ndocna ángelbiye mëntsá thonjaniyana, ntšamo chabe Uaquiñábiye tbojaniyancá:

Atsbe catšbioica cochtsetbemana, acbe uayayënga acbe cucuatšiñe chamoquedama atsbe obenánaca chjamëntscuana ca.

14 Ndegombre, nÿetsca angelënga espíritënga mondmöna Bëngbe Bëtsá jasérviama, ndëmuanënga cha tojanichamó bënga jabújabuachama, chë atsebácanënga mochtsemnëngbe tšabiamá.

2

Canÿe bëts soye endmëna atsebácanënga jtsem-nana

¹ Chíyeca, bënga šontsamna sempre Bëngbe Bëtsabe soyënga jtsuenanana, chë bënga tmonjouena soyënga, chë tësabe benachentësana ndoñe chamondojuánama.

² Ndayá Bëngbe Bëtsá tempo angelëngaca entšanga tojanamëndacá, canÿe ndegombre soye endmëna, y entšanga entsamna chca jtsobedecénana; y chë bacna soye tmojanmënga y ntšamo Bëngbe Bëtsá tojanmandacá ndoñe tmojanmënga castigo tojanatšatá, chca tmojanma causa; y chca,

³ bënga chca bacna soyënga tmojtsamëse, ¿ntšamo mochjobenaye jtsejuabnayana Bëngbe Bëtsá chama ndoñe šochanjacastígaye ca? Ndegombre cha chca echanjama, bënga chábeñe ndoñe tmontošbuáchese, chë bëts soye jéftsashjáchama, atsebácanënga jtsemnama. Bëngbe Utabná chë natsaná yojtsemna nda entšanga tojanabuayená Bëngbe Bëtsá entšanga yochjánatsebacama; y ínyenga bënga šonjanabuayená cachcá ntšamo chábioye tmojanoyeunacá.

⁴ Y Bëngbe Bëtsánaca tonjaninýanýé, ndayá chënga tmojanabuayenacá ndegombre bétsemnama, chabe obenana jinýanýiyama soyëngaca, entšanga chamenjnaná soyëngaca, bëts soyëngaca, y entšanga chë Uámana Espíritu ainaniñe chamotsebomnama cha jtsamëse. Chca jamëse, cada ona chaotsobena jamama ntšamo Bëngbe Bëtsá yobošcá.

*Bëngbe Bëtsá tojanma Jesucristo entšangcá
chaotsemnama*

⁵ Bëngbe Bëtsá angelënga ndoñe tonjubuáyana chamotsemándama ndayá quem luarentše yochtsemniñe, lempe mo tsmécá chaotsemnama Bëngbe Bëtsá chaojama ora, chë ndayama mora bënga montsobelambná.

⁶ Chamna, ínþoca Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe mëntsá endayana, ntšamo chábioye canýa tbojaniyancá tojánayana:

Entsanga ndoñe yapa uámanënga quemátsmëna, as
¿ndáyeca tsa chëngbeñe cuanjesejuabnaye?
Chënga entsanga mondgmëna. ¿Ndáyeca tsa chënga
cuanjésanýena?

⁷ Aca tcojama entsá puerte uamaná chaotsemnama, y chë angelëngna nÿe batšatema chabiama más uámanënga mondgmëna.

Aca tcojama cha puerte uamaná y respeto merecido bomná chaotsemnama,

⁸ y cha chaotsemándama nÿetsca chë inÿe soyënguiñe, chë quem luarentše aca tcojamíñe –chiñe canýa tojánayana.

Entsá lempe chaotsemándama Bëngbe Bëtsá tojanma ora, tondaye tonjánboshjona entsáftaca ndëmandana soye ca. Pero mëntscoñama ndoñe nÿa chca quemëntinÿe, chë entsá lempe ntšamo quem luarentše yomncá jtsemándayana.

⁹ Pero bënga mondëtatshëmbo y corente mondonýá Jesús aíñe chca tojanmama. Bëngbe Bëtsá tojanma cha nduamaná chaotsemnama, mo canýe entsacá, baseftayté chë angelëngbiama más batšá uamaná. Bëngbe Bëtsá, entsangbe tšabiamá jtsejuabnayëse, yojánboše Jesús chaóbanama, corente jasúfriase;

Bëngbe Bëtsá yojánboše cha chca chaomama, nÿets luarentsa entšangbe tšabiam. Y Jesús ya chca tojánmayeca, Bëngbe Bëtsá ya tojinÿanýé cha puerte bëtsá y uamaná bétsemnama.

10 Nÿetsca soyënga yobinÿna Bëngbe Bëtsabiam y chábeyeca. Tšabá enjamna, Bëngbe Bëtsá jamana Jesucristo chaotsemnama lempe ntšamo entšanga tmojsajabotcá, nda chëngbe bacna soyënguentšana cháuatsebacama. Bëngbe Bëtsá chca tojanma, Jesús, chë entšanga atsebácanënga jtsemnama unachayá, chaosufrima jamëse, chca, ba entšanga celoca, mo chabe basengcá, cháftaca bëtsëtsanga chamotsemnama.

11 Er Bëngbe Bëtsá cach Taitá nÿetscangbiama endmëna: Jesús, chë entšanga Bëngbe Bëtsábenga chamotsemnama iuamabiam, y chë entšanga chca chamojtsemnëngbiámñaca. Chíyeca Jesús, Bëngbe Bëtsabe Uaquiñá, ndoñe ntsëuatjana chëngbioye catšátanga ca jtsachembuanama.

12 Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe Bëngbe Bëtsábioye cha mëntsá tbojaniyana:

Atšbe uabentsëngbeñe acbiama
chanjóyebuambaye,
y jacántase cbochanjëtschuaye, ácbioye
adórayënguentše ca.

13 Y mëntsánaca cha Bëngbe Bëtsabiam tojánayana:

Atše atšbe Bëtsábeñe chantsošbuáchiye ca.

Y más chcoye mëntsá tojánayana:

Muentše Bëngbe Bëtsabe básengaftaca sëntsemna, chë atšbe cucuatšiñe tojábashejuanënga, atše jtsanÿenama ca.

14 Quem Bëngbe Bëtsabe básenga nÿetsca entšangcá mondmenayeca, Jesúsnaca canye entšá chéngcá tojanóbema. Cha chca tojanma, jóbanése, ché entšanga jóbanama chaotsamnama obenana bomná Satanás, jayénjanama.

15 Y chca, cha tojama ché jóbanama y ndayá chentšana yochjopásama auatjénga ndoñe chamondétsauatjama; chénga nÿets tempo corente ngménaca imnoyerá, jóbanama auatja causa.

16 Er ndegombre, cha ndoñe tonjánabo ché angelénga jabújabuachama, ndayá ché Abrahámbentšana entšángbiyoe.

17 Y chama cha ibojamna jtsemnana nÿetsca soyënguiñe cachcá mo chabe uabentséngcá, ché entšanga, chca, jobenayama jtsemnana chéngbiama mo bachnangbe canye más uámana améndayacá, Bëngbe Bëtsá jtseimpadánama chéngbiyoe chéngbe bacna soyëngama cháuaperdonama, puerte lastemado méná y sempre ntšamo Bëngbe Bëtsá tbojauyancá amá. Chca, cha jóbanése jamama entšanga chamobenama perdonánénga jtsemnana, y chca, jobenayama Bëngbe Bëtsáftaca tšabá tempcá jtsemnëngama.

18 Y mora cha entsoberna, ndémuanýenga bacna soye jamama tojócochenguënga jujabuáchana; cha chca entsoberna, er cachánaca tojansufrí, cha bacna soye chaomama Satanás tša yojtsentšena ora.

3

Cristo Moisesbiama más uamaná endmëna

1 Chíyeca, Jesucristbeyeca catšátanga, Bëngbe Bëtsábenga, ndémuanýenga Bëngbe Bëtsá

tojáchembo chabe entšanga chamotsemnama, corente Jesucristbeñe šmochjesejuabnaye. Cha endmëna nda Bëngbe Bëtsá bëngbiyoje tbojanichmó, y nda bëngbiama yomna mo chë más uámana bachnangbe amëndayacá, Bëngbe Bëtsábiyoje jtseimpadánama bacna soyëngama chašotsaperdonama. Cha chca endmëna chë bënga mondošbuaché soyënguiñe y chë mondbáyana ndegombre yomna ca soyënguiñe.

2 Er Jesús nÿets tempo tojanma ndayá chaotsamama Bëngbe Bëtsá tbojaniyancá, Bëngbe Bëtsá, nda tbojanábuayana chca chaoservema, cachcá ntšamo Moisés tojanma ntšamo Bëngbe Bëtsá tbojanmandacá, chabe entšángbiyoje cháuaservema.

3 Canýe yebna jebuaná chë yebnama más uamaná jtsemnana; cachcá Jesús, nda inétsama entšanga Bëngbe Bëtsábenga chamotsemnama, más jtsomerecénana Bëngbe Bëtsá cha puerte bëtsá y uamaná bétsemnama cháuinjyanjëma, nÿe ntšamo Moisés, canýa Bëngbe Bëtsabe entšanguentšá yojanomerecénama.

4 Ndëmuanyé yébnénaca canýe jebuaná jtsebom-nana, pero Bëngbe Bëtsá endmëna nda tojanma lempe ntšamo yobinjýncá.

5 Moisés yojsama ndayá chaotsamama Bëngbe Bëtsá tbojanmandacá, tsabe oservenacá nÿetsca Bëngbe Bëtsabe entšángbeñe, y yojamna canýa corente tatšëmbuá ndayá más chcoye yochjanopásama, ndayá Bëngbe Bëtsá yochjánayanama.

6 Pero Cristo, ndayá Bëngbe Bëtsá tobošcá jamana, chë Bëngbe Bëtsabe entšángbeñe

Uaquiñacá jtsemándayëse, ntšamo canëe uaquiñá jtsemándayana ndayá nÿetsca chabe pamíllanga tmojtsamiñe; cha, chë Uaquiñacá y chënga chë Bëngbe Bëtsabe pamillentšëngcá. Bënga chë pamillentša entšanga jtsemnana, bënga chë ndayá tmošbuáchema bëts añémoca sempre tmojtsóyebuambnase, y sempre Bëngbe Bëtsá tsabe soyënga bëngbiama yochjamama tmojtsobátmanëse, y bënga chca jtsebomnama puerte oyejuayënga tmojtsemnëse.

Chë jóchnama uámana luare Bëngbe Bëtsabe entšangbiama

⁷ Chcasna, ntšamo chë Uámana Espíritu Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñé tojanayancá:

Mënté tšëngaftanga ndayá Bëngbe Bëtsá tojtsichamcá šmojouenëse,

⁸ ndoñe šmattsama, Bëngbe Bëtsabe buayenana soyënga tšëngaftangbe ainaniñe ndoñe chaondómashënguama,

mo chë entšanga ndoyena luaroca Moisésoftaca imojëftsemnëngcá, Bëngbe Bëtsabe contra nÿetsca soyënguiñé imojtsemna.

Chënga bëtscá bacna soyënga tmojanma, mo ndayá cuafitsamcá jinÿama ntsachetšá más muanjobenaye jamana y Bëngbe Bëtsá cabá uantado chëngaftaca tayojtsemnama.

⁹ Bëngbe Bëtsá tojánayana: “Chentše, tšëngaftangbe bëts taitanga bëtscá monjánama jinÿama ndayéntscoñe atše uantado chëngaftaca tsjamnama;

chca chënga tmonjanma, masque canta bnëtsana
uatëntscuana chënga chentše tmonjáninÿe
chë atše sënjinayama bëts soyëngá.

10 Chiyeca, atše chorsca entšángtaftaca šonjánetna y
sënjinayana:

'Tsëngtaftanga mora átseftaca ndoñe quešmáta jna,
mo chë otšenënga tmojtsemnëngcá,
y ndoñe šmonjábošena jtsiyenana ntšamo atše ts-
bošcá jtsamëse.'

11 Chiyeca, atše chëngtaftaca etonaná sënjinayana,
mo nda cuafjajuracá,

chënga ndocna te mochjéftsashjache chë átseftaca
jóchnama uámana luaroye jashjanguama ca"
—cha tojánayana.

12 Jesucristbeyeca catšátanga, yejuana
šmochtsantješna ndocná tsëngtaftanguentšá
chaondétsebomna canÿe ainana bëtscá bacna
juabnëngaca, y chë causa chaotsemna Bëngbe
Bëtsabeñe ndošbuachiyá, y Bëngbe Bëtsábentšana,
chë sempre iuetsemnábentšana chaotsojuánañe.

13 Chamna, nÿetscanga añemo
šmochtsatenatsetnaye cada te, chë bënga
imobena Bëngbe Bëtsá joyeunayama tempo
imoyenëntscuana, chë Bëngbe Bëtsabe
uabemana palabrënguiñe "mënté ca"
uabaina tempo. Chca cmontsamna, ndocná
tsëngtaftanguentšá chaondétsamama, Bëngbe
Bëtsabe buayenana soyëngá ainaniñe ndoñe más
chaondómashënguama, bacna soyëngá jamama
juabnëngaca ingñená.

14 Er, ndayá Jesús chabe amëndayoca
yobomnentšana bënga chamóyëngacñamna,

bënga šontsamna sempre ainaniñe corente jtsetatšëmbuana Jesusbe soyënga ndegombre soyënga bétsemnama, ntšamo bënga chábeñe jtsosbuáchiyama tmonjanontšé ora monjanamcá.

15 Ntšamo Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe endayancá:

Mënté tšëngtaftanga ntšamo Bëngbe Bëtsá tojtsichamcá šmojouenëse,

ndoñe šmattsama, Bëngbe Bëtsabe buayenana soyënga ainaniñe ndoñe chaondómashënguama,

mo chë entšanga ndoyena luaroca Moisésoftaca imojëftsemnëngcá, Bëngbe Bëtsabe contra nÿetsca soyënguiñe imojtsemna ca.

16 ¿Y ndëmuanÿenga imojamna, chë Bëngbe Bëtsá tojanëyancá tmojanuenentšana, nÿetsca soyënguiñe chabe contra imojtsanmëna? Co chë Moisésbeyeca Egiptocana tmojánbocanëngá.

17 ¿Y ndëmuanÿengaftaca Bëngbe Bëtsá etonaná canta bnëtsana uatëntsucana yojtsemna? Co chë bacna soyënga tmojanmëngäftaca, ndëmuanÿenga entšanga ndoyena luaroca tmojanóbana y chëngbe cuerpo chentše tojanoquedá.

18 ¿Y ndëmuanÿenga tojanëyana, mo nda cuafjajuracá, chëngä ndocna te mochjëftsanashjache chë chäftaca jóchnama uámana luaroye jashjanguama ca? Co chë ndëmuanÿenga ntšamo cha tojanmandacá ndoñe tmonjanmëngá.

19 Y ndegombre, bëngä montsobena jinÿama chëngä ndoñe tmonjëftsanashjache chë chäftaca jóchnama uámana luaroye jashjanguama, Bëngbe Bëtsábeñe ndoñe imontsošbuaché causa.

4

¹ Chíyeca, bënga chë Bëngbe Bëtsáftaca jóchnama uámana luare jashjáchama cabá imobenéntscuana, ntšamo cha šojanašebuachenacá cachcá mëntscoñama iuétsemna, puerte cuedado mochtse-bomna, nderado ndánaca tšengaftanguentsá ndoñe nanjobenaye chca jashjáchama.

² Er bëngnaca chë tšabe noticiëngä tmonjouena, cachcá chë Bëngbe Bëtsabe buayenana soyëngä chëngbe ainaniñe ndoñe chaondómashënguama tmojanmëngcá; pero chëngä chë buayenana soyëngä tmojanuena ora, ndocna tšabe soye chëngbeñe tonjanopasá, er chca tmojanuena ora, chë palabrënguiñe ndoñe montsanošbuaché.

³ Pero bënga, chë Jesucristbeñe tmojošbuachengna, mochanjobenaye chë jóchnama uámana luaroye jashjanguama, chë ndayama Bëngbe Bëtsá tojánayana, chë tempo chábioye chca tmojtsanábotengbiamcha mëntsá tojánayana ora: Chíyeca, atše chëngaftaca etonaná, sënjanayana monda cuafajuracá, ndegombre chëngä ndoñe mochjéftsashjache chë jóchnama uámana luaroye jashjanguama ca. Pero cha chabe trabajo tojanpochocá, quem luare tojanma ora;

⁴ er Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe cánÿentse mëntsá endayana, chë canÿsëfta tianoye ndayá cha tojanmama:

Bëngbe Bëtsá nÿetsca trabajëngama tonjanochná chë canÿsëfta tianoye ca.

⁵ Y cachentse Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe endayana, chë tempo chábioye chca tmojtsanábotengbiamcha:

Chënga ndocna te quemocháisashjache chë átšeftaca jóchnama uámana luaroye jashjanguama ca.

6 Chë entšanga monjamna chë natsanëngä chë tsabe noticiëngä jouenama, pero chë Bëngbe Bëtsáftaca jóchnama uámana luare ndoñe tmonjéftsashjache, ntšamo cha inabošcá chënga ndoñe tmonjanma causa. Chcasna, cabá ndegombre endétsomñë báseftanga, chë Bëngbe Bëtsá tojánayana soyënguiñë tmojtsošbuáchenga, mochjéftsashjache chë Bëngbe Bëtsáftaca jóchnama uámana luaroye jashjanguama.

7 Chë entšanga ndoyena luaroca, Bëngbe Bëtsá entšanga tojánachembo chë cháftaca jóchnama uámana luaroye chámumashjnama, y chentšana ba uatëse cha cacheñé canýe tempo tojuinÿnaná, chora entšanga chamobenama chë cháftaca jóchnama uámana luaroye jashjajnama, chë cha “mënté ca” tojanabayé tempo. Cha chca tojanma Davidbiajana jóyebuambayëse, David Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrénguiñë mëntsá tojánayana ora:

Mënté tséngtaftanga, ndayá Bëngbe Bëtsá tojtsichamcá šmojouenëse,
ndoñe šmattsama, Bëngbe Bëtsabe buayenana soyëngä ainaniñë ndoñe chaondómashënguama ca.

8 Josué, Israeloca entšanga Canaán fshantsëngoye yojtsénachaye ora, chë Bëngbe Bëtsáftaca jóchnama uámana luare jtsebomnama cha chocha matënjanmëse, Bëngbe Bëtsá bayté chentšana, David yojéftsiyena ora, inýe tempuama ndoñe

matënjanoyebuambá, chë ndaye ora entšanga muanjobenaye chë cháftaca jóchnama uámana luare jashjáchama.

9 Y chca, cabá endmëna canÿe uámana luare ndayentše Bëngbe Bëtsabe entšanga mochjobenaye cháftaca jóchnama, ntšamo Bëngbe Bëtsá tojanochnacá, chë quem luare jamama nÿetsca trabajënga tojanpochocá ora;

10 er nda tojashjache chë Bëngbe Bëtsáftaca jóchnama uámana luaroye jashjanguama, cha jóchnana chë Bëngbe Bëtsá tbojanmandá jamama trabajëngama, ntšamo Bëngbe Bëtsá tojanochnacá, chë quem luare jamama nÿetsca trabajënga tojanpochocá ora.

11 Chíyeca, šontsamna lempe ntšamo tmojobenacá jamana chë jóchnama uámana luare jëftsashjáchama, ntšamo chë Bëngbe Bëtsábioye ndoñe tmonjanoye-unangcá ndocná chaondétsamama, y chë causa chëngä chë soye ndoñe tmonjëftsashjache.

12 Er Bëngbe Bëtsabe palabra endmëna mo canÿe aina soycá, nÿets tempo entšángbioye ndayánaca jtsabuátambayana, y bëtscá jamana corente obenánaca, y ndocna te nÿe bonamente chë palabra jóyebuambayana. Mo chë nÿets utoicajana más efšana espadëjaquécá, jobenayana puerte jashenoye jatëtšana canÿe cuerpo tcojatëtše ora, cachcá y cabá puerte más Bëngbe Bëtsabe palábraca, cha bënga jinŷanŷiyana ntšamo bënga nÿe bëngbe ainaniñe tmojtsejuabná y tmojtsebošcá, y chë ndocnábioye tmonjinŷinŷé sóynaca; y chë palábraca cha endobena jáuyanana ntšamo bënga tmojajuabó y tmojabošencá aíñe o ndoñe tšabá bétsemnana.

13 Ntšamo Bëngbe Bëtsá tojamentšana tondaye quenátopodena chabiama iytëmenana jtsemnama. Bëngbe Bëtsá lempe bominÿe iuetsequëcjná, y nÿetsca soyëngama y nÿetscangbiama lempe yotátshëmbo; Bëngbe Bëtsá, ndábioye šojsamna sempre jojuana ndáyeca canÿe soye chca tmojamama.

Jesús endmëna chë más uámana bachnangbe bëts amëndayá

14 Jesús, Bëngbe Bëtsabe Uaquiñá celoye tojámashëngo, y mora cha endmëna nda chabe delante sempre bëngbiama ibuétseimpadana, mo chë bachnangbe canÿe más uámana amëndayacá. Chiyeca, bënga šontsamna sempre chábeñe jtsošbuáchiyana, ntšamo bëngbe ndegombre ošbuáchiyana yomncá, chë ndayama bënga nÿetsca entšángbeñe tmojayana.

15 Er chë bëngbiama impadaná, mo bachnangbe canÿe más uámana bëngbe amëndayacá, Jesús, yobena bëngbiama jóngmiana, bënga inÿe ora ndoñe yapa obenana tmontsebomna ora, tšabe soye o ndaye sóynaca jamama. Chca endmëna, er Satanás tša yojsentšena Jesúsbioye ba juabnëngä chabotsontšáshjajuanama, jayénjanama bacna soye chaomama, nÿetsca juabnëngä ntšamo bëngnaca mondbetsebomncá, pero Jesús ndocna te ndocna bacna soye tonjëftsema.

16 As, ndauatjcá Bëngbe Bëtsá mochjótshëmpona, mo chábioye cuafitsobecocnangcá; cha canÿe uámana tbemaniñe yojsentbemana canÿe bëts reycá; chca mochjama, bënga chášualastemama,

y bëngbiama tšabe juabna jtsebomnëse, chašújbuachama bënga chca chašojséjaboto ora.

5

¹ Ndëmuanyé bachnangbe más uámana amëndayánaca jtsemnana entšanguentšana bocacaná, y uabuayaná chëngbe cuenta Bëngbe Bëtsá jasérviama, chábioye juatšëmbonama y bayëngä jobáyama Bëngbe Bëtsá jëtschuayama, chca, Bëngbe Bëtsá chë bacna soyëngä entšanga tmojamama cháuaperdonama.

² Chë bachna itsobenana jóngmiana, chë bacna soyëngä amëngbiama chama ntsetatšëmbcá, y chë bacna soyëngä jamama ingñénëngä imomnëngä, mo otšenëngcá imomnëngbiama, er cachánaca inyé ora ndoñe yapa obenana ntsebomnana, chë bacna soyëngä jamama juabnëngama jtoccochbuáchama.

³ Y chíyeca cha jtsemnana bayëngä jobáyama Bëngbe Bëtsá juatšëmbonama, ndoñe nÿe entšángbioye bacna soyëngama cháuaperdonama, ndayá chábioye chaboperdonámncá.

⁴ Ndocná quenátobena cachá quem uámana trabajo jentsetayana, bachnangbe más uámana amëndayá jtsemnana; cha jtsemnana, Bëngbe Bëtsábeyeca uabuayaná chca uámana trabajo jamama, ntšamo ndegombre Aarónoftaca tempo cha tojanmcá.

⁵ Cachcá, Cristo ndoñe cachá tonjanenábuayana jtsemnana chë Bëngbe Bëtsabe delante sempre bëngbiama impadaná, mo bachnangbe canye más uámana amëndayacá, ndayá Bëngbe Bëtsá tbojanábuayana chë uámana trabajo jtsebomnama. Cha endmëna nda Jesúsbioye mëntšá tbojaniyana:

Aca atšbe Uaquiñá condmëna.

Mënté entšanga sënjinÿanÿé aca atšbe Uaquiñá
commama ca.

6 Y ínÿocnaca, Bëngbe Bëtsabe uabemana
palabrënguiñe mëntsá tbojaniyana:

Aca nÿetsca tescama canÿe bachna condmëna,
canÿe bëts bachna ntšamo Melquisedec yojamncá
ca.

7 Jesúś quem luarentše yojëftsiyenëntscuana,
cha juayebuáchëse y shëchbuíyeca Bëngbe
Bëtsáftaca ibnécuentaye y ibnaimpadana, cha chë
jobanámentšana jatsbocama yojanobená; y Jesúś
ntšamo Bëngbe Bëtsá yojanbošcá tojánmayeca
y tsa respeto chabiama bómnyayeca, chábioye
tbojanoyeuná.

8 Chca, Cristo masque Bëngbe Bëtsabe Uaquiñá
inamna, jasúfriase tojanábouinÿé ntšamo jamana
ndayá Bëngbe Bëtsá tojtsebošcá.

9 Chca, Bëngbe Bëtsá chábioye tbojánbema
lempe ntšamo entšanga tmojtsajabotcá, nda
chëngbe bacna soyëngama cháuatsebacama;
chentšana cha, Cristo, tojanma lempe ntšamo
yojaniytcá, nÿetscanga chë entšanga chábioye
imojánëyeunanëngä chamotsobenama nÿetsca
tescama atsebácanëngä jtsemnama;

10 y Bëngbe Bëtsá tbojanábuayana, chë chabe
delante sempre bëngbiama impadaná, mo bach-
nangbe canÿe más uámana amëndayacá chaotsem-
nama, canÿe bëts bachna ntšamo Melquisedec
yojamncá.

Resjo endmëna, ošbuáchiyana jtsajbanana

11 Bëtscá entsemna quem palabrama
jóyebuambayama, pero chë soyëngä jayanama

ntšamo tšëngtaftanga catafjosertaycá, ndoñe paselo quenátsmëna, er tšëngtaftangna nýa uenana Bëngbe Bëtsabe soyëngama jósertana.

12 Tšëngtaftanga ya bayté Jesucristbe soyëngama šmotátšëmboyeca, tšëngtaftanga cmontsamna ya jtsobenana ínÿengbioye chë soyënga jtsabuátambayana; pero tšëngtaftanga cmontsëjaboto ndánaca Bëngbe Bëtsabe soyëngama cachiñe chacmëtëtabuayená, chë jtsosbuáchiyama šmojontsé ora natsana jshauatsjínÿana soyëngama. Y chca, tšëngtaftanga šmojobiama mo šešonatemëngcá, jtsëjabótana lëtsiye jofšiyana y ndoñe jobenayana jasana chë jabmuánama ndoñe paselo tontsemna soyëngá.

13 Chë nýetsca soyënguiñe ntšamo tšabá yomncá jtsamama buatëmbana soyënga ndoñe tontsabu-atmá cha, jtsemnana mo canýe šešonatemcá, nda vida jtsebomnana nýe lëtsiye jtseftmanëse.

14 Pero chë tmojtsobena jajuaboyana y jtsetatšëmbuana ndayá tšabá yomna o ndayá ndoñe tšabá jamama, chca jtsamëse tmoyenamna, chëngá jtsemnana mo bëtsëtsangcá, ndëmuanÿenga ndayánaca jasana, chë ndoñe paselo jabmuánama soyëngnaca.

6

1 Chcasna, bëngä šontsamna jtsajbanana nýe jésebošana jtsatsjéndayana Cristbe buatëmbana soyënga, chë bëngä chábeñe jtsosbuáchiyama tmojanontsé ora tmojanatsjinýe soyënga, y šontsamna jtsatsjéndayana chabiama nýetsca soyënga, más totcá josértama yomna soyënga. Chca, bëngä mochántsemna mo chë bëtsëtsangcá,

ndayánaca jtsesayana. Ndoñe más nÿe chë natsana buatëmbana soyëngama mattsatsjéndaye, mo chë ndayá yomna bacna soyënga jtsamana y chë bënga ndoñe vida ntsebomnama junatsana soyënga amana jtsajbanana, y chë tšabe benache jtishachana; o ntšamo Bëngbe Bëtsábeñie jtsosbuáchiyana;

² chë juabáyana ndayá yomna; chë ínÿabe bestsašiñe cucuatšënga jacjayana Bëngbe Bëtsábiye chabiamma jaimpádama; chë obanënga jtayenama Bëngbe Bëtsá yochjamama; y mocna ora ntšamo entšanga tmojamama Bëngbe Bëtsá yochjayanama, chënga chë nÿetsca tescama yomna tšabe vida chamotsebomnama o nÿetsca tescama castigánënga chamotsemnama.

³ Y bënga chca fchanjama, chë más totcá yomna josértama soyënga jtsabuátambayana, Bëngbe Bëtsá chca chašojálesenciase.

⁴ Ndëmuanÿenga, canÿe ya chë Bëngbe Bëtsabe ndegombre soyënga tmojanóyëngacñe, y chë Bëngbe Bëtsabe ba tšabe soyëngnaca, chábenga bétsemnama, y chë Uámana Espíritu chëngbe ainaniñe chaotsemándama imobomna,

⁵ y chë Bëngbe Bëtsá ntšamo tojašebuachenacá sempre inétsamama tmojinÿe, y ndëmuanÿenga tmojáninÿe Cristo jtsamana bëts soyënga chabe bëts obenánaca, chë ndaye obenánaca cha puerte bëts soyënga yochjama cha quem luaroye yochjésabo ora,

⁶ chënga Jesucrístbeñe ošbuáchiyana lempe tmojtsajbanase, tondaye quenátsmëna ndayá jamama cachiñe Bëngbe Bëtsábiye jtobéconama; er Bëngbe

Bëtsabe Uaquiñá chca stëtsoye jaquédana, y jt-semnana mo Bëngbe Bëtsabe Uaquiñábioye cachiñé chënga tmojtsecrucificacá, y entšanga cachiñé cha chamotsáboyejuanama chënga cuafjamcá.

7 Smochjinÿe: fshantse jamana chë ba uafténënga chiñé chaómashënguama, y chë chiñé trabájayëngbiama bëtscá jaja sananga tojóbochnëse, Bëngbe Bëtsá jamana, chë fshantsentšana bëtscá tšabe soyënga entšangbiama chaotsebínÿnama.

8 Pero nÿe uchmašëshangá y matënga uchmëfjangaca chiñé tojuábochnëse, chë fshantse tondaye ntsámanana; y nderado Bëngbe Bëtsá nanjama chiñé ndocna tšabe mata chaonduábochnama, y cabana, entšanga chiñé mochantsashaniñá. Cachcá, chë ošbuáchiyana tmojtsajbananga castigánënga mochántsemna.

Bëngbe Bëtsábeñe sempre chamotsobátmanama y ainaniñé bëtscá añemo chamotsebomnama

9 Pero masque chca montsoyebuambná, atšbe bonshánënga, bënga tšabá fsëndëtatşëmbo tsëngaftangbeñe chë más tšabe soyënga echántsemna, chë atsbocaná jtsemnama tojtsá cha yobomna soyënga.

10 Er Bëngbe Bëtsá sempre ntšamo tšabá yomncá nÿetsca soyënguiñe jtsamana, cha ndegombre echántsejuabnaye ndayá tsëngaftanga šmojamama, y chë chabiama šmojinÿinÿé bonshánama, chabe entšángbiyoje jtsëjabuáchanëse, ntšamo mórnaca šmojtsama.

11 Pero bënga fsëntseboše, cada ona tsëngaftanguentšá, nÿets tempo y Jesús chaojésabéntscuana chaotsinÿanÿná corente

yoboše chca jtsamama, Bëngbe Bëtsábeñe chca jtsošbuáchiyëse, chábeñe sempre chašmotsobátmanama, tšëngaftangbe tšabiamama cha chaomama.

¹² Ndoñe queftsátsboše tšëngaftanga oyënjayëngä chašmotsobiama chë Bëngbe Bëtsá tcmojabanyé trabajo jtsamama, ndayá Jesucristbeñe ošbuáchiyana bomnëngcá y padecena soyënguiñe uantado mënëngcá šmochtsama. Chca, chëngä mochanjóyëngacñe ndayá Bëngbe Bëtsá jatšatayama tojašbuachenacá, chabe entšanga bétsemnama.

¹³ Bëngbe Bëtsá Abrahámboye tbojanšbuachená ora, chca tbojaniyana cachabe uabaina jayanëse, er inÿa chabiama más uamanándoñe yontsemna ndabiamama jajúrama, ntšamo tbojanšbuachenacá ndegombre chaotsemnama;

¹⁴ cha mëntsá tbojanšbuachená: “Aíñe, atše chanjama aca bëtscá tšabe bendicionëngä chacot-sebomnama, y chanjama acbentša pamillentšana mallajta entšanga chamotsemnama ca.”

¹⁵ Y chca, Abraham Bëngbe Bëtsábeñe jtsošbuáchiyëse, puerte uantadiñe yojanobátmana ntšamo tbojanšbuachenacá Bëngbe Bëtsá yochjanmama, y pronto chca tojanóyëngacñe.

¹⁶ Entšanga tmojajurá ora, chca jamana chëngbiama canÿe puerte más uámanabe uabaina jayanëse, y chca chëngbiama más uamanabiama tmojajurá ora, jtsayanana ntšamo tmojašbuachenacá pronto mochjamama, y chcasna, chama ya ndoñe más ntjatenátsëtsnayana.

¹⁷ Y chca, Bëngbe Bëtsá tojánbošena botamana jinÿanÿiyana, ntšamo cha to-

janašebuachenacá mochjanoyëngacñëngbioye, ntšamo tojanašebuachenacá cha ndegombre yochjanmama, y ndocna te chë ntšamo jamama yojanjuabnacá yochjantrócama. Chíyeca, botamana tojaninÿanýé cha chca yochjanmama, cachabiamá jajúrase, chë ntšamo tojanašebuachenacá yochjanmama ndegombre bétsemnama.

18 Bëngbe Bëtsabe šbuachenana soye y chama jinÿanÿiyama ntšamo tojanayancá, ntšamo tojanašebuachenacá ndegombre yochjamnama, chë uta soye ndocná ntsobenana jatrócama; y chca tojayana ora, ndoñe ntsopodénana Bëngbe Bëtsá chaobená jobostérama. Y chca, chë uta soyama, bënga bëtscá añemo ainaniñe jójëngacñana, bënga chë Bëngbe Bëtsábioye tmojobéconanga, cha chásuatsebacama y chašotsanÿenama, mo canÿe bëts resjuentšana tmojtsachetëngcá, ntšamo chentsana atsebácanënga jtsemnama cuartsenguacá. Bëngbe Bëtsá šojáuyana bënga imojtsobena chábeñe jtsobátmanama ca, y bëts añémoca chábeñe jtsobáchiyëse, cha yejuana šochtsanÿenama mondobátmana.

19 Mo ntšamo chë békaje asentoca cuedádoca tcojajajo anclama, chë barcuiñe enjaquenëngá tšabá jtsetatšëmbuana chë barco ndoñe yochántsashatiyynama, cachcá bëngnaca, Bëngbe Bëtsábeñe imobátmanama, montsobena ainanoca jtsetatšëmbuana lempe tšabá yotsomñama. Bëngá Jesucristbeñe mondobátmana, y Bëngbe Bëtsá yojtsemnoye celoca cha tojamashëngo y chabe delante entsemna mo chë bachnangbe más uámana amëndayacá. Chana jamashënguana chë

Bëngbe Bëtsabe bëts yebnoca, “chë más uámana ca” uabaina luaroye, entšejua ujonÿana stëtšoica, Bëngbe Bëtsabe delante jtsemnama,

²⁰ ndayentše Jesúz celoca, Bëngbe Bëtsabe delante tojámashëngo bëngbe tšabiamama soyënga jamma, bëngnaca chamobenama chabe delante jamashënguama; chca, Jesúz tojanóbema chë bachnangbe más uámana amëndayá nÿetsca tescama, canÿe bëts bachna ntšamo Melquisedec yojamncá.

7

Jesúz, canÿe bëts bachna ntšamo Melquisedec yojamncá

¹ Quem Melquisedec yojamna Salem puebloca rey y bachna chë celoca Bëngbe Bëtsabiamma; Bëngbe Bëtsá, chë nÿetscangbiama más uamaná. Abraham chë reyënga y chëngbe soldadéngtaftaca imojentsjaná y tojanayénjaná chentšana yojtsatabó ora, Melquisedec tojánbocna cha jajébenguama, y chora Bëngbe Bëtsábioye tbojanimpadá, Abraham bëtscá tšabe bendicionënga chaotsebomnama chaomama.

² Chora Abraham chábioye tbojanatšetá, chë reyëngtaftaca imojentsjaná ora, lempe tojanosháchiñentšana, bnëtsanentšana canÿe soye. Chë palabra Melquisedec endayana “nÿetsca soyënguiñe tšabá ama rey ca”; y chánaca yojamna Salem puebloca rey, y chca endayana “nÿetscanga natjémbana chamotsiyenama ama rey ca”.

³ Chabe pamíllangbiama tondaye que-natotatšëmbo; chca cha endmëna mo ni taitá ni mamá ndoñe endbomnacá, ni bëts taitanga.

Tondaye quenatótatšémbo ntseco tojanonýnama, ni ntseco tojanóbanama; chca, inýe soyënguiñe cha yojamna mo Bëngbe Bëtsabe Uaquiñacá, y endmëna mo nýetsca tescama bachna cuافتsemncá.

⁴ Y mora, šmochjájuaboye tša uamaná Melquisedec inamnama, er bëngbe tempsca uámana bëts taitá Abraham chábioye tbojanatšetá, chë reyëngaftaca imojentsjaná ora lempe tojanosháchiñentšana bnétsanentšana canýe soye.

⁵ Ntšamo Moisesbe leyíñe endëemandacá, chë bachnangbe más uámana amëndayá Leví, Aarónënaca ca uabainabe pamillentšana tmomna bachnanga, jtsamnana chë Israeloca entšángbiye nýetsca chë tmobomna soyënguentšana bnétsanentšana canýe soye jtsayëngacayana; y chca jtsamnana masque chë entšanga cachëngbe pamillentšënga tmomna y Abrahámëntšana pamillentšëngnaca.

⁶ Pero Melquisedec, masque Aaronbe pamillentšá ndoñe yonjamna, Abraham, chë ntšamo Bëngbe Bëtsá tbojanšbuachenacá tojanóyëngacñabentšana, cha tojanóyëngacñe nýetsca soyënguentšana bnétsanentšana canýe soye, y Bëngbe Bëtsábioye tbojanimpadá, Abraham bëtsca tšabe bendicionëngä chaotsebomnama chaomama.

⁷ Y ndocná quenátobena jayanama ndoñe ndegombre yondmëna ca, chë Bëngbe Bëtsábioye impadaná inýabiamma tšabe soyëngä chaomama, más uamaná inétsemna chë chca tojóyëngacñabiamma, inýa chabiama Bëngbe Bëtsábioye tbojaimpadá ora.

⁸ Quem tempo, bachnanga mochjóbanëngä, entšángbiye jtsayëngacayana nýetsca chë

tmobomna soyënguentšana bnëtsanentšana canëye soye, pero chë Bëngbe Bëtsabe uabemana palabra, Mélquisedecbiama endoyebuambná cha mo canëya cabá ainá totsomñcá.

9 Y bënga montsobena jayanama, Abraham Melquisedécbioye chë nÿetsca soyënguentšana bnëtsanentšana canëye soye tbojanoyé ora, yojamna mo Leví, chë nÿetscángbioye nÿetsca soyënguentšana bnëtsanentšana canëye soye ayëngacayá, Melquisedécbioye chca cuafstopagacá;

10 er cha Abrahambe pamillentšá inamna. Melquisedec yojtsabó ora y chábioye chë lempetojanosháchiñentšana bnëtsanentšana canëye soye Abraham tbojanatsetá ora, yojamna mo nÿetscanga, chë Abrahámbentšana entšanga más chcoye mochtsaniyenëngä, chéngnaca chë bnëtsanentšana canëye soye cuafjajocá, masque Abraham chca tojanma ora, Leví y chë Abrahámbentšana inëye entšanga cabá ndoñe tmonjanonýná.

11 Israeloca entšanga Moisesbe ley tmojanáyëngaca, chë bëts taitá Levibe pamillentšëngä bachnanga imojamnëngä Bëngbe Bëtsá imojtseservena ora, y chëngä monjamna Aarónbentšana entšanga. Ntšamo chë leyinë yomandancá imojánamëngä perdonánëngä jtsemnama y Bëngbe Bëtsabe bominënyiñe tsábenga jtsemnama quem bachnanga jamama matmënjanobenase, ndoñe manjanëtya Bëngbe Bëtsá inëye bachna chabuatschembuama, nda ndoñe yonjamna mo chë bëts bachna Aaroncá, ndayá ntšamo chë bëts bachna Melquisedec

yojamncá.

¹² Er, canye bachnanga Bëngbe Bëtsábioye jtseservénama tmojabaná y inye bachnanga chábioye jasérviama tmojatontshé ora, jtseytana chë natsana bachnanga imojanoservena ora mändaye leyéngnaca jtsetrócama.

¹³ Bëngbe Utabná, ndabiamma quem soyënga jtsóyebuambnayana, ndoñe Aaronbe pamillentshá quenjatsmëna, ndayá inye pamillentshá, y quem pamillentshá entshanga ndocna te bachnangcá Bëngbe Bëtsá tmonjanservé, chë altar ndirichiñe Bëngbe Bëtsabe bëts yebnoca.

¹⁴ Er nÿetscanga mondëtatshëmbo Bëngbe Utabná Judabe pamillentshana bétsemnama, y chë pamíllama Moisés ndocá tonjánayana, Bëngbe Bëtsá mo bachnangcá chëngä jtseservénama.

¹⁵ Y ntshamo tmojayancá montsobena más tshabá josértana, er chë tsém bachna Cristo yojamna canýa mo Melquisedec yojamncá.

¹⁶ Cha bachna yojamna, ndoñe chë bachnanga chabe pamillentshana jabocanama yojánamnama canye ley tojánayanayeca, ndayá nÿetsca tescama jëftsiyenama cha inobénayeca.

¹⁷ Er mëntsá endmëna, ndayá Bëngbe Bëtsá chabiama tojánayana:

Aca bachna nÿetsca tescama condmëna,
canye bëts bachna ntshamo Melquisedec yojamncá
ca.

¹⁸ Cha tojánabo ora, Bëngbe Bëtsá tojanma chë nda bachna jtsemnama y ntshamo josérviama mandëngä chaotsopochocama, er chë mandëngä ndoñe ntjobenayana entshanga jujabuáchama

atsebácanëngä jtsemnama, y chca, chëngbiama ndoñe bëtscá yonjanoservena.

19 Er Moisesbe léyeca, entšanga ndoñe tmonjanobená Bëngbe Bëtsabe bominyiñe tšábenga jtsemnama, pero mora chama canýe corente más uámana soye montsebomna: Jesucristbeñé jtsošbuáchiyëse, chábeñé montsobátmana Bëngbe Bëtsáftaca tšábenga chášuabiamama, y chca, Bëngbe Bëtsábioye bënga jtobéconama.

20 Y Bëngbe Bëtsá lempe chca tojanma, cachabiama jajúrase, lempe ntšamo cha tojanayancá ndegombre chaotsemnama. Chë inýe bachnanga, chë Aaronbe pamillentšëngbiyoje tmojanëbuáyana ora, Bëngbe Bëtsá ndoñe chca tonjánayana,

21 pero mo bachnécá chaoservema Bëngbe Utabnábioye tbojanábuayana ora aíñe; cach Bëngbe Bëtsabiamma jajúrase, Bëngbe Utabná canýe bachna yochtsema ca tojánayana. Ntšamo Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe endayancá:

Bëngbe Utabná Bëngbe Bëtsá, Jesucristbiyoje tbojaniyana, cachabiama jajúrase, ntšamo tojanayancá ndegombre chaotsemnama,

y juabna ndoñe ntjatrócama:

“Aca bachna nÿetsca tescama condmëna ca.”

22 Bëngbe Bëtsá chca tojánayanama, Jesúsbeyeca bënga corente mondétatšëmbo, ndayá Bëngbe Bëtsá bëngbiama jamama tojanašebuachenacá, chë Jesúsbiyoje bëngbe bachna chaotsemnama juabuáyanana, más tšabá yojtsema chë ndayá tempo cha chabe entšangbiama tojanašebuachená soyama.

23 Chë inÿe bachnanga banga imojamna, er ndocná yonjanobena Bëngbe Bëtsábioye nÿetsca tescama chca jtseservénana; cada ona básefta uatëngama tojéftsanoservé, tojanóbana y ínÿabioye chë trabajo jatontšabuáchana.

24 Pero Jesús ndocna te ntjobanámayecna, cha mo bachnécá Bëngbe Bëtsábioye nÿetsca tescama bochjéftseservena, y ndocna te chabe trabajo ínÿabioye bochanjéftsinýinÿiye, chë inÿa cachcá jt-samama chauatontšema.

25 Chíyeca, cha yobena nÿetsca tescama játsebacana ndémuanÿenga chábeyeca Bëngbe Bëtsábioye tmojobeconá, er nÿetsca tescama cha echanjéftsiyena Bëngbe Bëtsábioye chëngbiama jtseimpadánama.

26 Chcasna, Jesús ndegombre endmëna lempe ntšamo bënga imuajabotcá nda Bëngbe Bëtsábioye bëngbiama chabotseimpadánama, mo chë bëngbe bachnangbe más uámana amëndayacá. Cha sempre uamaná endmëna, ndocna te ni mo canÿe juabna ínÿabe contra yonjábomna, ainaniñe ndocna bacna juabna yonjábomna, chë bacna soyëngá amënguentšana luaroca mëná, y Bëngbe Bëtsá tojanma celoca más bëtsá y obená nÿetscangbiama cha chaotsemnama.

27 Cha ndoñe bonjanájaboto canÿe te y inÿe te bayëngá jtsebánayana, Bëngbe Bëtsá chabe bacna soyëngama chaboperdonama y chë bacna soyëngá entšanga tmojanmámnaca, mo chë inÿe bachnangbe más uámana amëndayëngá mondbetsamcá, cachëngbiama y chë judiëngbiámnaca. Cha tojanma lempe ntšamo yojaniytcá canÿe soye y nÿetsca tescama, entšanga

bacna soyënga tmojanmama perdonánëngä chamotsemnama. Cha chca tojanma, chabe derecho vida jtsobomñama cachcá tojanonýná ora; y tojanóbana entšanga chamotsobenama perdonánëngä jtsemnama.

28 Ntšamo Moisesbe leyíñe yojanmandacá, chëngbiama mo chë bachnangbe más uámana amëndayëngcá tmojanëbuáyana entšanga inýe ora bacna soye amëngä; pero Bëngbe Bëtsá cabá chë ley entšangbe cucuatšiñe tojanáboshjonentšana baytese, cha chabe Uaquiñábiye chë bachnangbe más uámana amëndayacá tbojanábuayana, cachabiama jajúrase, ntšamo tojanayancá ndegombre chaotsemnama. Bëngbe Bëtsá tojanma chë Uaquiñá chaotsemnama lempe ntšamo entšanga tmojtsajabotcá, nda cháuatsebacama, ndocna te bacna soye ndamá, ni ainaniñe bacna juabnëngä ndbomná.

8

Cristo, nda jóbanëse tojanma entšanga Bëngbe Bëtsáftaca mo canÿacá chamotsemnama

1 Chë más uámana soye ndayama bëngä montsichamo, chë Cristo mo bachnëcá yomnama montsoyebuambná ora, entsemna: Bëng chábeñe imojtsebomna canÿa nÿetsca tescama Bëngbe Bëtsabe delante bëngbiama impadaná, mo chë bëngbe bachnangbe más uámana amëndayacá, Bëngbe Bëtsabe catšbioica yojtsetbemana jtsemándayama, y Bëngbe Bëtsá chë más uámana tbemanentše.

² Chë inye bachnanga Bëngbe Bëtsabe bëts yebnentše tmojánamashjna chë “más uámana ca” uabaina luaroye, Bëngbe Bëtsabe delante jtsemnama; pero chë luare celoca ndayentše nÿets tempo Cristo mo chë bachnangbe más uámana amëndayacá yoservena, entšanga ndoñe chca tmonjanpormá, ndayá Bëngbe Bëtsá.

³ Nÿetscanga chë bachnangbe más uámana amëndayënga tmojanëbuáyana, entšangbiama soyënga y tmojóba bayënga Bëngbe Bëtsábioye juatshëmponama, chëngbe bacna soyëngama perdonánënga chamotsemnama; chiyeca, jtseytana Jesucristo ndayánaca chaotsebomnama, Bëngbe Bëtsábioye juatshëmponama.

⁴ Cha quem luarentše tojtsetrabájase, cha ni mo bachna ndoñe nántsemna, er muentše ba bachnanga mondmöena, y chëngba soyënga jamana Bëngbe Bëtsábioye jëtschuayama, ntšamo jamama Moisesbe leyiñe yomandancá. Y chca, ndoñe nantseyta cha chca chauatoservénama.

⁵ Chë inye bachnanga imobomna luarënga Bëngbe Bëtsá jadórama, y ndaye soyëngaca chëngba Bëngbe Bëtsá imoservena, ndoñe cachcá yontsemna chë ndayentše Jesucristo celoca yoservena luarcá, ni ntšamo cha yoservencá; nÿe batšatema bëngbiyoje šuinýanýná ntšamo chë celoca luare yomnama, ndayentše Cristo mo bachnécá yoservena. Y bëngba mondëtatshëmbo quem luarentše chë soyënga chca yomnama, er chë Bëngbe Bëtsábioye jadórama yebna, chë jatsjacama opodena yebna Moisés japórmama ora, Bëngbe Bëtsá mëntsá tbojaniyana: “Cuedado cochtsebomna chë atšbiama yebniñe nÿetsca

soyënga jamama, ntšamo tcbonjaninÿinÿecá
chacomama, chë tjoca bonjamna ora ca.”

6 Pero bëngbe bachnangbe más uámana amëndayá Cristo, tojashjache canÿe más bëts trabajo jtsebomnama, ntšamo chë inÿe bachnanga imobomna trabajuama; cachcá, ndayá Bëngbe Bëtsá tojayancá Crístoftaca bëngbiama jamama, bënga tempcá tšabá Bëngbe Bëtsáftaca jtsemnama jtsamëse, puerte más tšabá endmëna, chë ndayá tempo chabe entšangbiama jamama tojanašebuachená soyama. Ntšamo mora cha tojayancá puerte más tšabá entsemna, er tojašebuachená más tšabe soyënga bëngbiama jamama.

7 Chë Bëngbe Bëtsá natsana tojanašebuachená soyëngaca maténjanopodé entšanga chamotsamama ntšamo yojanamncá, ntšamo tojanašebuachenacá jöyëngacñama, as ndoñe manjanëtya Bëngbe Bëtsá cachiñe canÿe trato chauátsbemama entšangbiama.

8 Pero Bëngbe Bëtsá tojáninÿe ntšamo yojanamncá entšanga ndoñe tmonjanmama, ntšamo cha tojanašebuachenacá jöyëngacñama, y Bëngbe Utabná Bëngbe Bëtsá chëngbiama mëntzá tojánayana:

Canÿe tempo echanjóshjango, y chora Israel y Judabe pamillentša entšangbiama básefta soyënga jamama chanjašebuachená,
chënga átseftaca tempcá tšabá jtsemnama chamotsobenama.

9 Chë chanjašebuachená soye ndoñe queochátsmëna cachcá ntšamo chë chëngbe

bëts taitanga sënjanashébuachená soye
enjamncá,
atše chënga sënjanenatse ora, Egiptó luarocana
sënjenésanëbuacna ora;
pero chëngna, ntšamo jamama enjanamncá,
chë sënjanashébuachená soye jójëngacñama
ndoñe chemátanma causa,
atše cachcá chënga sënjesanénÿaye ca, Bëngbe
Utabná tojánayana.

10 Chë Israeloca entšangbiama ndayá jamama
canÿe tempo chentšana chanjašébuachená
soye,
mëntšá entsemna ca, Bëngbe Utabná tojánayana:
Atše chanjama chë chëngbe juabniñe
chaitsemánda soyama chënga chamotse-
juabnama,
y chamotseboše jtsamana ndayá chëngbe ainaniñe
chaitsemánda soye.
Atše chëngbe Bëtsá chántsemna, y chënga atšbe
entšanga.

11 Chë tempo ndoñe queochátsiyta cánÿenga
ínÿenga chamotsabuátambama,
cachabe luariñe oyenábioye o cachabe pamil-
lentša entšábioye, atše chë chëngbe Utabná
chašmotsábuatmama.
Ndoñe queochátséyta, er nÿetscanga uámanëngá y
nduámanëngá,
corente tšabá atšbe šmochantsábuatma.

12 Chënga chanjálastemaye y chëngbe bacna
soyëngama chanjáperdonaye,
y ndocna te más chë bacna soyëngá chënga tmoja-
mama quichátsjuabnaye ca —cha tojánayana.

13 Bëngbe Bëtsá, chë entšangbiama mora jamama tojášebuachenama tojtsichamo ora, chca jtsem-nana, er cha tojama chë tempo entšangbiama jamama tojanašebuachená soye, mora ya ndoñe chaondëtsoservénama; ndayá mo tanguá soycá to-jtsemna y ya ndoñe tontsoservena, chë soyna nÿe batšatema más y ya jtsopochócana.

9

Bëngbe Bëtsájadórama muentša luarey chë celoca luare

1 Y morna, ndayá Bëngbe Bëtsá tojanašebuachenama y tojanmandá soyama, mandënga yojamna ntšamo cha jtsadoránama, y nÿa chabiama pormana yebnentše quem luarentše.

2 Chíyeca, Bëngbe Bëtsá tojanmandá chaotsemna canÿe jatsjacama opodena yebna chábioye jadórama, mëntší: Chë natsana tsáñe quem Bëngbe Bëtsabiam yebnentše inauabaina “chë uámana luare ca”; chentše inamna chë canýsëfta quinýenéfjuangá castellano candelerësiñe, y canÿe mesésha ndayiñe yojacjana chë luarentše Bëngbe Bëtsá bétsemnama inýinýnaye tandësënga.

3 Inÿe ujonýana entšéjua chentšana, inÿe luare inamna; inauabaina “chë más uámana luare ca”.

4 Chentše inamna chë castellano altar, incienso jajuinýiyama, y chë cajontema nÿetsiñe castellánoca pormánëtema. Quem cajontema yojaninýanýná ntšamo Bëngbe Bëtsá tojanašebuachenacá, chë Israeloca entšanga chabe uámana entšanga yochjánabiamama, y inauabaina “Bëngbe Bëtsabe šbuachenana

soye inÿinÿnaye cajontema ca”; y chë tsoye quem soyënga inabomna: canÿe castellano jarrétema, maná ca uabaina tandëšeca, chë Bëngbe Bëtsá tojanma celocana chabe entšangbiama chaótsatšama saná; Aaronbe varëfja, chë tojanantšéfjonëfja; y chë ndëtšbé tablëbenga ndayiñe Bëngbe Bëtsá tojanábema chë bnëtsana uámana mandënga.

5 Chë cajontema juatsboca imnamna chë juatëngmiásha uabomnënga, mo angelëngcá, “querubinënga ca” uabáinënga, y chënga imojaninÿanÿná chë Bëngbe Bëtsabe buash-inÿinÿanana chéntsnaca bétsemnama. Chënga, chë juatëngmiáshangaca chë cajontémentsa nÿets ústonëtema imojanëtsbotsana; chë ústonëtema inauabaina “entšanga bacna soyënga tmojamama Bëngbe Bëtsá perdonaye luare ca”, er chentše, chë cajontema juatsboca chë bachnangbe más uámana amëndayá jtsamanana buiñe jabuéšcjana, chë Bëngbe Bëtsábioye cha ibnaimpadana te, entšanga cháuaperdonama. Pero mora ndoñe quenátsiyta chë soyëngama lempe jatóyebuambnayama.

6 Lempe chca tmojanprontantšana, chë bachnanga sempre chë natsana luaroye imojánamashjuana, jamama ntšamo Bëngbe Bëtsá tojanamëndacá, chábioye jadórama.

7 Pero nÿe chë bachnangbe más uámana amëndayá yojobena chë inÿe luaroye jamashënguana, y nÿe canÿe cada uata. Choye jamashënguama orna, cha ibojamna bayëngbe buiñe juabuyambana, Bëngbe Bëtsábioye juatšëmbonama, chca, chë bachnangbe más uámana

amëndayá tojanma bacna soyënga Bëngbe Bëtsá chaboperdonama, y chë ntsetatšëmbcá entšanga tmojanma bacna soyëngnaca.

⁸ Chca, chë Uámana Espíritu jamana bënga chašósertama, chë natsana luare cabá tojtsemnëntscuana y chë bachnanga cabá chë soyënga chentše tmojtsamëntscuana, nÿetscanga cabá ndoñe tmonjanobená chë inye luaroye jamashjnama, chë “más uámana luaroye”.

⁹ Chë soyëngaca jtsopodénana bëngbiyoje jinýanÿiyana, chë tempo, chë Bëngbe Bëtsábiyoje jadórama yebnentše entšanga uta luare imojábomna ora, ndoñe yonjopodená Bëngbe Bëtsabe delante nÿetscanga jatsmënana, mo chë bachnangbe más uámana amëndayacá. Y chë soyëngnaca jtsayanana, chë Bëngbe Bëtsabiamá uátshëmbona soyëngaca y bachnanga tmojanóba bayëngaca, ndoñe tonjanopodé jamana canÿa Bëngbe Bëtsábiyoje adorayá, Bëngbe Bëtsáftaca tempcá tšabá chaotsatsmënana y Bëngbe Bëtsá chabe bacna soyëngama tbojaperdonama ainaniñe corente chaotsetatshëmbuama.

¹⁰ Chënga, chë uátshëmbona soyëngaca y tmojanóba bayëngaca tmojanma nÿe ntšamo Moisésbe leyiñe yojanayancá, ndayá chiñe yojanlesenciancá, ndayá jasama o jofšiyama, y chë cuerpo jabeiana mo tšabe entšangcá Bëngbe Bëtsabe delante jtsatsmënana; nÿetsca mandënga nÿe cuerpama, pero ainanama tondaye ntjamana. Pero chë entšanga chca yojánamna jtsamana, nÿe Bëngbe Bëtsá inye soyënga, más tšabe soyënga jamama tojamandantscuana, chë tsém trato tojábema ora.

11 Pero Cristo ya tojánabo, y cha yomna chë Bëngbe Bëtsabe delante bëngbiama impadaná mo chë bëngbe bachnangbe más uámana amëndayacá, chca, bëngbiama chaotsemnama chë tšabe soyënga ntšamo mochjoyëngacñëcá. Chë luare celoca ndayentse cha Bëngbe Bëtsabe delante mo bachnëcá yotrabája, puerte tšabe luare yomna, y chentse cha, ndoñe chë quem luarentse bachnanga imomnëngcá, cha yobena jamana lempe ntšamo Bëngbe Bëtsá entšangbiama jamama inajuabnaycá. Chë luare ndoñe entšangbe cucuátseca yondëpor mana, y chca jtsayanana, quem luarentsa soye ndoñe yondmëna ca.

12 Cha, canye y nÿetsca tescama chë luaroye Bëngbe Bëtsabe delante tojánamashëngo ora, cha ndoñe chivo o tenerbe buiñe tonjanabuyamba, ntšamo chë inye bachnanga imojuamancá; ndayá jöbanëse, chabe buiñe juabuáshanëse, cha tojanma entšanga atsebácanënga jtsemnama chamotsobenama; y chca tojanmëse, cha tojanobená chë luaroye Bëngbe Bëtsabe delante jamashënguama. Y Cristo chca choye tojanamashënguëse, tojanma bënga chë nÿetsca tescama yomna tšabe vida jtsebomnama chamotsobenama.

13 Ndëmuanyënga ndayámnaca chë leyama tmojanoquedá mo chë Bëngbe Bëtsabe delante ndoñe tšabengcá, chë bachnanga imojuamana chëngbiye toronga y chivëngbe buiñe jabuéscacjana, y chë altaroca tcojajuinýé tenerabe jatinýá chëngbiye jatbótotana, chca, chëngä jábiamama Bëngbe Bëtsabe delante mo tšabengcá. Chca tmojamentšana, chë bachnanga

tmojánayana chënga imojsobena chë ínÿengaftaca jabama, Bëngbe Bëtsá jadórama, y cachiñe mo tšabengcá Bëngbe Bëtsabe delante imojsatsmëna ca.

¹⁴ Ndayá bachnanga tmojanmcá yojanámana entšanga cachiñe mo tšabengcá Bëngbe Bëtsabe delante imojsatsmëna ca jayanama; y chca, chë ínÿengaftaca Bëngbe Bëtsábioye jadórama tmojanobenase, jntsachetšá más yojtsámana Cristbe buiñe, ndémuanýeye tojanábuashana bëngbiamcha tojanóbana ora! Chë nÿets tempo vida bomná Espíritbe obenánaca, Cristo, chabe derecho vida jtsobomñama cachcá tojanonýá y bëngbiamcha tojanóbana. Cha, chë ndocna bacna soye ndbomná, tojanóbana ora yojamna mo canýe bayá tondaye ndbemaná chë bachnanga cuafjobacá juatšëmponama, entšangbe bacna soyëngama; cachcá Cristo, chë ndocna bacna soye ndbomná, bëngbe bacna soyëngama jáperdonama tojanóbana. Bëngbiamcha tojanóbanayeca, Cristo yobena jamama bënga ainaniñe corente tšabá chamotsetátshëmbo, bacna soyëngä bënga tmojamama, chë ndoñe vida jtsebomnama bënga junatsana soyëngä, chama bënga perdonánëngä imojsenama, y chca, bënga montsobena jtsiyenana, Bëngbe Bëtsá, chë ndegombre ainá yomná, jtseservénëse.

¹⁵ Chiyeca, Cristo jónbanëse tojama entšanga Bëngbe Bëtsáftaca cánÿiñe mo canÿacá chamotsemnama, ntšamo Bëngbe Bëtsabe tsëm trato yomncá; y chca cha tojama, Bëngbe Bëtsá chabe entšanga chamotsemnama tojáchembëngä perdonánëngä chamotsemnama, chë Bëngbe Bëtsabe tempsca tratentša ley jtsocumplínama

inamna ora imojoyenéntscuana bacna soyënga tmojanmama; y chëngnaca chamotsobenama chë nÿetsca tescama mochtsebomna soyënga jóyëngacñama, ntšamo Bëngbe Bëtsá chabe entšanga tojanašebuachenacá.

16 Ntšamo canye testamentiñe tojtsayancá chaopasamna, jtseytana chaotsótatšëmbo chë chca jamama tojašbuachená cha tojóbanama.

17 Canye testamento tondaye ntsámanana, chë chca jamama tojašbuachená cha cabá ainá tot-somñéntscuana; nÿa cha tojóbana orna aíñe.

18 Chiyeca chë Bëngbe Bëtsabe natsana trato, entšángbeñe tojanobojeté, chora tmojanóba bayëngbe buiñe jabuéscjëse.

19 Moisés chë leyentša nÿetsca mandënga nÿetsca entšanga tojánabuayenantsana, tojanca buángana boboshëshe y hisopo betiyentša buacuafja, chë ternerënga y chivëngbe buiñe búyesheca enajuabnëyiñe tojanfchecuacuá, y chora chë leyënga librëshañe tojanbuéscacja, y nÿetsca entšángbeñnaca.

20 Y mëntsá tojánayana: “Quem buiñe entsinýinýná, ntšamo Bëngbe Bëtsá tojamandacá ndegombre yochtsemnama, y tšëngtaftangbiama puerte yochtsámanama ca.”

21 Moisésnaca buiñe tojanbuéscacja chë jatsjacama opodena yebniñe, y lempe chentša soyënguiñe, chë ndaye soyënga Bëngbe Bëtsábioye jadórama yojanoservena.

22 Er ntšamo leyiñe iuayancá, yojtsemna nÿa mo nÿetsca soyënguiñe buiñe jabuéscacjana, Bëngbe Bëtsábioye jadórama tšabá chaoservema; y buiñe

ndoñe tonjuábuashanësna, ndoñe ntsopodénana entšanga bacna soyëngama perdonánënga chamotsemnama.

Cristo jasúfriase y jóbanëse, tojanma entšanga bacna soyëngama perdonánënga chamotsemnama

²³ Chíyeca jtseytana chë Bëngbe Bëtsábioye quem luarentše jadórama soyënga, chë bachnanga chamoma, Bëngbe Bëtsábioye jadórama tšabá chaoservema, chë Bëngbe Bëtsábioye jëtschuayama tmojóba bayëngbe buíñeca. Chë soyënga batšatema jtsinýanýnayana ntšamo chë celoca luare yomnana Bëngbe Bëtsabe delante, ndayentše Jesús yoservena. Lempe ntšamo chë Bëngbe Bëtsábioye jadórama luarentše yomncá, chabe delante celoca, Jesucristo tojanma, chábioye jadórama tšabá chaoservema; pero chca tojanma más uámana soyënga jamëse, chë tmojóba bayëngaca bachnanga quem luarentše imnëtsama soyëngama.

²⁴ Er Cristo ndoñe tonjánamashëngo canÿe luarentše Bëngbe Bëtsá jadórama nÿe entšangbe pormánentše, ndaye luare nÿe batšatema jtsinýanýnayana ntšamo chë celoca luare Bëngbe Bëtsabe delante chábioye jadórama yomnana; ndayá cach celoye tojánamashëngo, Bëngbe Bëtsabe delante luaroye, bëngbiama jtseimpadánama.

²⁵ Chë bachnangbe más uámana améndayana chë “más uámana luaroye” jamashënguana canÿe cada uata, bayëngbe buíñeca, ndoñe cachabe buíñeca, chca, ndayánaca jamama entšanga bacna soyënga tmojamama perdonánënga chamotsemnama. Pero Cristo chë luaroye celoca ndoñe tonjánamashëngo, chentšana jtésebocnama, y

chabe buiñe juabuáshanëse cachiñe jatóbanama, y ba soye cachcá chauétsemnama.

26 Chca tojtsemnëse, Cristbiama manjanmëna jasúfriana y jóbanana ba soye, chë Bëngbe Bëtsá quem luare tojanma orscana. Pero ntšamo tojopasacá entsemna, mora chë quem luare jopochócama tempo yojtsobeco ora, Cristo canë y nÿetsca tescama tojenonÿinÿé quem luarentša entšanga bacna soyënga jabuajuánama, chëngbiama jóbanëse, mo entšangbe bacna soyëngama canë tmojóba bayá, Bëngbe Bëtsábioye uatšëmbonacá.

27 Cachcá, ntšamo nÿetsca entšanga jtsamnana nÿe canë jóbanama, y chentšana Bëngbe Bëtsá chëngbiama jayanana chë imojëftsiyenëntscuana ntšamo tmojanmcá tšabá o ndoñe tšabá bétsemnama, y chëngaftaca jamana ntšamo chora tojajuabocá,

28 cachcá, Crístnaca, nÿe canë chabe derecho vida jtsobomñama cachcá tojanonÿá, chabe buiñe juabuáshanëse jóbanama, ba entšanga bacna soyëngama jáperdonama; y chentšana cachiñe yochjésabo, ndoñe bacna soyëngama entšanga jabáperdonama, ndayá chë cha cháuesabama tsa tmobátmanënga jabátsebacama.

10

1 Chë Moisesbe leyentša mandënga, ntšamo chë bachnanga yojánamnama Bëngbe Bëtsá jadórama tmojóba bayëngaca y inÿe soyëngaca, ndoñe ntsinÿanÿnayana lempe chë Bëngbe Bëtsá chabe entšanga jatšatayana puerte tšabe soyënga, pero aíñe batšatema jtsinÿanÿnayana ntšamo

chë soyënga yochtsemnama. Chíyeca chë mandënga, chë uátshëmbona soyëngaca y Bëngbe Bëtsábioye jadórama tmojóba bayëngaca, ndocna te ntjopódiana jamana chë Bëngbe Bëtsábioye jobéconama tmojtsebošënga, chca soyëngä tmojtsamama cada uata nÿets tempo, chënga ainaniñe corente chamotsetatshëmbuama chëngbe bacna soyëngama nÿetsca tescama perdonánënga imojtsemnama.

² Er ndayá tcojtsamama Bëngbe Bëtsabiamá uátshëmbona soyëngaca y chábioye jëtschuayama tmojóba bayëngaca, entshanga Bëngbe Bëtsábioye adórayënga, chabe delante tsábenga jtsemnama matmënjanobenase, chënga chë bacna soyëngä tmojanmama ainaniñe ngménaca ya ndoñe mamënjetsemna, y matmëntsanajbaná soyëngä amana chë tmojóba bayëngaca.

³ Pero juatshëmbonama entshanga bayëngä tmojóba ora, josérviana entshanga bacna soyëngä tmojamama cada uata chamuatenójuboma;

⁴ er chë toronga y chivëngä tmojóbanëngbe buiñeca ndoñe ntsopodénana entshángbioye bacna soyëngä jabuajuánama.

⁵ Chíyeca, Cristo quem luaroye tojánabo ora, Bëngbe Bëtsábioye mëntsá tbojaniyana:

Ndoñe tconjábošena entshanga chacmátsëmbona soyëngä, ni tmojobaye bayëngä,
pero aíñe tcojama atše canëye entshacá chaitsemnama.

⁶ Ndoñe tsabá quecmátinýana chë tmojóba y tmoja-juinýé bayëngä,
entshanga bacna soyëngama chacotsaperdonama.

7 As atše Bëngbe Bëtsá sënjaniyana: “Bëngbe Bëtsá, muentše sëntsemna,

ntšamo aca icoboścá atše chaimama,

ntšamo acbe uabemana palabrënguiñe atšbiamma endayancá, chë ndayá atše chjanmama ca.”

8 Natsana, Cristo tojánayana, Bëngbe Bëtsá ndoñe tonjánbošena, ni tšabá tbonjanínÿnana entšanga chamuátšëmbona soyënga, ni Bëngbe Bëtsábioye jëtschuayama tmojóba bayënga, ni tmojóba ni tmojajuinýé bayënga, entšanga bacna soyëngama cha chaotsaperdonama ca, masque chëngä chë Bëngbe Bëtsábioye jadórama soyëngaca jamana, ntšamo leyiñe iuayancá ndayá chëngä jamama yojsamna.

9 Y chentšana, Cristo Bëngbe Bëtsábioye tbojátaniyana: “Muentše sënjabo, chë ntšamo aca icoboścá atše chaimama ca.” Chca, Cristo tojinÿanýé chë jtsamana soyënga tmojóba bayëngaca, tondaye yonduámana entšanga bacna soyënga jabuajuánama, y entšangbe bacna soyëngama jóbanëse tojaninÿanýé chë ntšamo Bëngbe Bëtsá yoboścá jtsamana, más iuámana chë inÿe soyënga játamama.

10 Bëngbe Bëtsá tojama, bëngä chabe entšanga y chabe delante tšábenga chamotsemnama, ntšamo Bëngbe Bëtsá yoboścá Jesucristo tojánmayeca, chabe derecho vida jtsobomñama cachcá jonÿayëse y entšangbe bacna soyëngama jóbanëse, canÿe y nÿetsca tescama.

11 Judiëngbe nÿetsca bachnanga nÿets tempo ba soye altarentša natsanoica Bëngbe Bëtsá jtseservénana, y ba soye cachcá jtsamana tmojóba bayëngaca, pero chë soyëngaca

ndocna te ntjopódiana entšanga bacna soyënga jabuajuánama.

¹² Pero Jesucristo entšangbe bacna soyëngama tojanóbana ora, yojamna mo canye tmojóba bayacá, Bëngbe Bëtsá entšanga bacna soyëngama cháuaperdonama; nye canye y nÿetsca tescama chca tojanma, y chentšana Bëngbe Bëtsabe catšbioica tojtanótbema, canye uámana puestentše, jtsemádayama.

¹³ Chentše cha yobátmana, Bëngbe Bëtsá chabe obenánaca Cristbe uayayënga chabe cucuatšiñe chamoquedama yochjamëntscuana.

¹⁴ Er nye canye, entšangbe bacna soyëngama cruzoca jóbanëse, Jesucristo lempe tojama, entšanga chë Bëngbe Bëtsábenga jtsemnama chémonbënega, chabe delante nÿetsca tescama tšabengcá chamotsemnama.

¹⁵ Y Uámana Espíritnaca, Bëngbe Bëtsabe uabenana palabrënguiñe šontsinÿanÿná chca ndegombre bétsemnama, mëntsá tojánayana ora:

¹⁶ Ndayá entšangbiama chjama, canye tempo chentšana chanjaše buachená soye mëntsá entsemna ca, Bëngbe Utabná tojánayana:

Atše chanjama chënga chamotseboše jtsamana ndayá chëngbe ainaniñe chaitsemánda soye, y chamotsejuabnama chë chëngbe juabniñe chaitsemánda soyama ca.

¹⁷ Y chentšana mëntsá tojánayana:

Ndocna te más quichátsjuabnaye chënga bacna soyënga tmojamama,

y ntšamo atše stsebošcá contra soyënga chënga tmojamama ca.

18 Chcasna, Bëngbe Bëtsá nÿetsca tescama entšanga bacna soyëngama tojaperdoná ora, ya ndoñe ntjátsiytana inÿe soyënga más játamama, mo bayënga cuafjobaycá, entšanga bacna soyëngama perdonánënga chamotsemnama.

Sontsamna Bëngbe Bëtsábioye jtobéconana

19 Y chca, Jesucristbeyeca catšátanga, Jesusbe buiñe tojanábuashanama y bëngbiama tojanóbanama, chábeñe jtsošbuáchiyëse, bënga montsobena, tondayama ntjatautjcá Bëngbe Bëtsabe delante jamashënguama.

20 Bënga montsobena jamashënguama chë tsëm benachëjana, Cristo bëngbiama tojamëjana; cha nda inétsama chë nÿetsca tescama yomna tšabe vida chamotsebomnama. Mo chë quem luarentše chë bachnangbe más uámana amëndayacá, chë ujonýana entšéjuajana jamashënguana chë “más uámana ca” uabaina luaroye, Bëngbe Bëtsabe delante jtsemnama, cachcá, Cristo bëngbe bacna soyëngama mo entšacá tojanóbanayeca, bëngnaca montsobena Bëngbe Bëtsabe delante luaroye jamashënguama.

21 Bënga mondbomna canÿe bëts bachnangbe más uámana amëndayá, Bëngbe Bëtsabe entšángbeñé jtsemándayama, y cha endmëna Jesús.

22 Chíyeca, Bëngbe Bëtsá jasérviama ndegombre ainaniñe corente jtsebošëse, y chábeñe puerte jtsošbuáchiyëse, šontsamna Bëngbe Bëtsábioye jobéconana. Ntšamo chë bachnángbioye buíñeca tmojanabuešcacjcá, Bëngbe Bëtsabe delante tšabengcá chamotsemnama cha jasérviama, cachcá, Cristbe buiñe juabuáshanëse y bëngbiama

jóbanëse, bënga ainaniñe corente montsetátshëmbo Bëngbe Bëtsá nÿetsca tescama bëngbe bacna soyëngama šojtsaperdonama. Y bënga béjayeca uabainéngnaca mondmöna; chíyeca bënga jtsobenana Bëngbe Bëtsábioye chca jobéconana.

23 Bëngä šontsamna nÿets tempo Bëngbe Bëtsábeñe puerte jtsošbuáchiyana, y ndocna te nÿe ndayámnaca játajbanana entshángbeñe ichámuana, chë Bëngbe Bëtsábeñe jtsošbuáchiyëse bëngä imobatmana soyëngä cha yochjamama, er chë soyëngä šojašebuachená cha, sempre jamana ntšamo tojayancá.

24 Bëngä šontsamna janguanguana ntšamo mutjobenaye añemo jenatšetayana, nÿetscanga jtsenbobonshánana, y ntšamo tšabá yomncá jtsamana;

25 pero ndoñe quešnátamna játajbanana, Bëngbe Bëtsábioye jadórama enefjuanana mo Crístbeñe ošbuáchiyëngä quetsomñecá, ntšamo báseftanga imojsamcá. Chamna, nÿetscanga añemo mochtsenatšetnaye Cristo nÿets tempo jtseservénama, y más mora, chë ndayá imojsónyama, Bëngbe Utabná yochjésabama ya yojsobecuama montsetátshëmbo ora.

26 Er chë ndegombre soyëngama tšabá tmojátatshëmbonentšana y chë soyëngä tmojoyeuná chentšana, bacna soyëngä jtsamëse tmojtsiyena, nÿe chca jamama tmojtseboše causa, muattsaboté ndayá Cristo bëngbiama tojanmcá, bëngbe bacna soyëngama cha tojanóbana ora, y ya tondaye nántsemna ntšamo Bëngbe Bëtsá bëngä jtsaperdónama.

27 Y chca, ndayá bëngä muattsobena jobátmana

soye nántsemna nÿe chë Bëngbe Bëtsábiocana castigo, chë ndayama šojtsamna uatjana jtsebomnana; y nÿe jobátmana chë tempo, ndaye ora Bëngbe Bëtsá puerte etonaná chabe uayayënga bëtscá íñesheca yochtsapochócaye.

28 Ndánaca chë Moisesbe leyama tojayana tondaye yondovalena ca, y útata o únganga chca tmojouena y aíñe cha chca tojayana ca chënga tmojayanëse, jtsemnana chë entsábioye jtsóbana, tondaye ntjalastemacá.

29 Canÿa, nÿets ainánaca Bëngbe Bëtsabe Uaquiñábioye tbojtsaboté; y tojayana Cristbe buiñe, chë ndémuanÿeye tojanábuashana bëngbiamma tojanóbana ora, tondaye yonduámana ca, ndayá nÿe ndaye entšabe buiñcá ca, chë buiñe chë ndémuanÿeye šojtsinÿanÿná ndayá Bëngbe Bëtsá tbojaše buachenacá bëngbiamma jamama, y ndáyeca Bëngbe Bëtsá chabe entšanga šojábiamma, cha jasérviama; chë entsá Uámana Espíritbioye tbojóyenguango, nda inétsama bënga tsabe soyënga chamotsebomnama; y canÿa chca amá, ¿tšëngaftanga ndoñe šmontsejuabná cha ibojtsomerecena Bëngbe Bëtsábiocana canÿe puerte más uabouana castigo, chë Moisesbe leyama tondaye yondovalena ca tojayanabiamma?

30 Bënga nÿetscanga mondëtatšémbo Bëngbe Bëtsá mëntsá tojánayanama: “Atše chanjama chënga chamosufrima, ínÿenga chamosufrima tmojama causa; y chënga chanjácastigaye, ínÿengbioye bacá tmojaborlá causa ca.” Y mëntsánaca tojánayana: “Bëngbe Utabná chabe entšangbiama echanjayana ntšamo tmojëftsemcá tšabá o ndoñe

tšabá bétsemnama, y chéngtaftaca echanjama ntšamo chora chaojajuabocá ca.”

31 ¡Tša uabouana, Bëngbe Bëtsá ché nÿets tempo ainabe cucuatšiñe joquédana, castiganá jtsemnama!

32 Pero ntšamo tempo yojamnama šmochtsenójuabnaye, ché ndegombre soyënga Jesucristbiama cabá chora šmonjanábuatmana ora, y chora tša jenojuérzana cmonjanotocá padecena soyënguiñe, y ché causa tša šmojansufrí.

33 Båseftanga tšëngtaftanguentšëngbiyoje entšangbe delante tcmojanoyánguango, y ínÿenga tmojanma puerte chašmotsesufrínama; y ínÿenga tšëngtaftanguentšëngä chca imojansufrinëngtaftaca šmojanama, chëngä jujabuáchama.

34 Tšëngtaftanga šmojánalastemana ché chënguentšëngä cárceloye imojañetámenëngä; y oyejuayëngä šmojanlesenciá ntšamo šmojanbomncá ínÿenga chacmotsabacama, er tšëngtaftanga šmojtatšëmbona Bëngbe Bëtsábiocana más tšabe soyëngä šmojtsebomnama, ché nÿetsca tescama šmochtsebomna soyëngä.

35 Chcasna, ndoñe šmatjajbaná ainaniñe bëtscá añemo jtsebomnana, ni Bëngbe Bëtsábeñe sempre jtsobátmanana; er chca šmobatmánayeca, Bëngbe Bëtsá echanjama tšëngtaftanga bëtscá uacanana soyëngä chábiocana chašmotsebomnama.

36 Tšëngtaftanga cmontsamna corente uantadëngä jtsemnana, padecéniñe chašmojtsachnëjuana ora, chca, ntšamo Bëngbe Bëtsá yobošcá tšëngtaftanga chašmotsamama, y ndayá Bëngbe Bëtsá tojanaše buachenacá chašmóyëngacñama.

37 Er Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe cha mëntšá tojánayana:

Betsco, ndoñe bën, y chë jabama ibomná echan-jabo.

Ndoñe bën quebochatóbema.

38 Nÿe chë ndabiamma atše chajjama atše bom-inyiñe tšabia chaotsemnama,

átšbeñe cha betsošbuáchema, cha ndegombre chë nÿetsca tescama yomna tšabe vida echántsebomna;

pero uatjana causa, átšbeñe ošbuáchiyana tojtsajbanase, atše cháftaca ndoñe quichátoyejuaye ca –cha tojánayana.

39 Pero bënga ndoñe quemátmëna chë uatjana causa Bëngbe Bëtsábeñe ošbuáchiyana tmojtsajbananga, y chca, nÿetsca tescama pochocánëngä jtsemnama imojsajnëngä; pero aíñe mondsmëna chë Bëngbe Bëtsábeñe ndegombre ošbuáchiyëngä, y chca, chë atsebácanëngä jtsemnama mochjashjáchëngä.

11

Bëngbe Bëtsábeñe ošbuáchiyana jtsebomnana

1 Ošbuáchiyana jtsebomnana endmëna corente jtsetatšëmbuana, ndayá tmojtsobatmancá ndegombre chca yochjopásama; endmëna ainaniñe corente jtsetatšëmbuana, ndayá bënga mora ndoñe tmontsonýacá ndegombre chca yomnama.

2 Bëngbe Bëtsá tojánayana bëngbe bëts taitanga tšabá imojánama ca, chëngä chábeñe imojsóšbuachéyeca.

3 Bënga, Bëngbe Bëtsábeñe mondošbuachéyeca, mondëtatşembo cha quem luare y nÿetsca luarënga tojanmama, chca chaotsemnama cha tojanmandá ora; chcasna, chë ndayá mora bënga jinýama imobencá, cha tojanma bënga ndoñe mondobena jinýama soyënguentšana.

4 Abel Bëngbe Bëtsábeñe yojanošbuachéyeca, oveshatémënga chábioye tbojanátşembona, y chë soye Bëngbe Bëtsabima más tšabá yojtsemna, chë ndayá Caín, chabe catšata, Bëngbe Bëtsá jëtschuayama tbojanátşembonama. Chíyeca, Bëngbe Bëtsá tojánayana Abel chabe bominýiñe tšabia yojtsemna ca, ndayá Abel chábioye jëtschuayama tojanmcá oyejuayá tojanóyëngacñeyeca. Ntšamo Abel Bëngbe Bëtsábeñe yojanošbuacheccá, masque cha ya obaná yojtsemna, chë soye cabá bënga šontsabuatambá.

5 Enoc Bëngbe Bëtsábeñe puerte yojanošbuachéyeca, Bëngbe Bëtsá celoye tbojesanbétšeñe, ntjobancá. Chentšana ndocná tonjanobená cha jtsinýenana, Bëngbe Bëtsá tbojesanbétšeñe causa. Y Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe endayana, Bëngbe Bëtsá Enócaftaca oyejuayá canjamna ca, ntšamo jtsamëse yojoyenama, y chentšana celoye tbojtsanáambañe.

6 Pero Bëngbe Bëtsábeñe ntsošbuachiycá, ndoñe quenátopodena cha oyejuayá bëngافتaca jabemama, er chábioye jobéconamna, entšá jtsemnana jtsošbuáchiyana cha ndegombre bétsemnama, y cha inétsamama chë cha jtsabuamama tša tmobošëngbiama bëtscá tšabe

soyënga chamotsebomnama, mo chábilocana uacanana soyëngcá.

7 Bëngbe Bëtsá Noébioye tbojanbuayená uabouana soyënga yochjanopásama, cachora ndopodena jinýama soyënga, y cha Bëngbe Bëtsábeñe yojanošbuachéyeca, tojanma ntšamo Bëngbe Bëtsá tbojanmandacá y barquésha tojanapormá chabe pamíllanga játsebacama. Cha chca tojanma ora, ošbuáchiyana bómnavyeca, cha tojaninýanýé entšanga tsa bacna soyënga tmojanmama y chë causa castigánëngä jtsemnama yojtsamnama. Chabe ošbuachiyanámnaca Noé tojánashjache Bëngbe Bëtsabe bominýiñë tšabia jtsemnama, y chca entšá jashjáchana, nýe Bëngbe Bëtsábeñe jtsošbuáchiyëse.

8 Bëngbe Bëtsá Abrahámbioye tbojanchembo, inýe luaroye cháuama; Abraham Bëngbe Bëtsábeñe yojanošbuachéyeca, tojanma ntšamo Bëngbe Bëtsá tbojanmandacá, y tojánbocna chë luaroye jama, chë Bëngbe Bëtsá tbojanšbuachená jatsetayama luaroye, masque Abraham ndoñe yontsetátsëmbo ndémoye yochjánama.

9 Bëngbe Bëtsábeñe yojanošbuachéyeca, yojobena mo inýe luarocana ashjangonacá jtsiyenana, cachabe luarentše ndoyená, chë Bëngbe Bëtsá tbojanšbuachená luarentše. Entšéjuaca pormana tambënguiñë yojoyena, cachcá ntšamo chë chábentšana básenga Isaac y Jacob ibojéftsiyencá; y chátnaca Abrahamcá ibojanobátmana jójengacñama ntšamo Bëngbe Bëtsá Abrahámbioye tbojanšbuachenacá.

10 Er Abraham corente uantadá yojanobátmana

chë canëe luaroye celoca jamashënguama tempo; chë luare inamna canëe bëts pueblo, puerte tšabe ucuatjoniñe pormana pueblo, canëe luare chë ndayentshama Bëngbe Bëtsá tojanjuabó ntšamo chaotsemnama, y cachabe pormana luare inamna.

11 Sara, Bëngbe Bëtsábeñe yojanošbuachéyeca, Bëngbe Bëtsá tojanma cha canëe šešona chabotsebomnama, masque chora ya bëtsanánëjema yojtsemna, šešona jtsebomnama. Bëngbe Bëtsá chca tojanma, er Sara corente yojanjuabná, cha chë canëe šešona yochtsanbomnama tbojanšbuachená cha, nÿets tempo ntšamo tojayancá amá yojamna ca.

12 Y chca, quem entšá Abraham, chë šešonga jtsabamnama ya ndobenábentšana, ba básenga tmojanonýná, tša mallajta mo chë celoca estrellëngcá, y tša chéftanga mo chë mar békayoca chénýañentsá cascajicá, ndocná jacúntama ntjobenayana.

13 Nÿetsca quem entšanga imojéftsiyena jtsamëse ntšamo chëngbe ošbuáchiyana yojamncá, y chca tmojanóbana, masque cabá ndoñe tmonjanóyëngacñe chë Bëngbe Bëtsá tojanašebuachená soyënga. Pero chëngbe ošbuachiyanama corente imojtsetátšëmbo, Bëngbe Bëtsá chentšana baytese ntšamo tojanašebuachenacá yochjánatšatayama y chë soyënga ndegombre yochtsemnama, y chama oyejuayënga chëngba imojtsemna. Chëngba tmojánayana quem luarentše chëngba imojoyena mo cachëngbe luarentše ndoyenëngcá, y quem luarëjana mo nÿe achnëjuanëngcá ca.

14 Y chca tmojtsichámëngna, puerte jtsinýanýnayana chënga tsa imojtseboše inýe luaroca joyénanama, canýe luare cachëngbiama.

15 Chënga nýe chë ndayentšana tmojéftsanbocna luarama manjánjuabnase, matmënjanobená tšabá cachoje jesshéconama.

16 Pero chëngna canýe más tšabe luare imnaboše, canýe luare celoca. Chíyeca Bëngbe Bëtsá ndoñe yonjanéuatja, chëngbe Bëtsá ca chënga chamotsechembuanama, er celoca canýe bëts luare, mo canýe bëts pueblécá chëngbiama tojanprontá.

17 Bëngbe Bëtsá Abrahámbioye jinýama, ndegombre aíñe o ndoñe Bëngbe Bëtsábeñe tayo-jtsanošbuachema, tbojanmandá chabe uaquiñá Isaac chabuánatse jóbama, chábioye jëtschuayama, ntšamo Abraham chë tojóba bayëngtaftaca jamama yojanamancá. Cha Bëngbe Bëtsábeñe yojanošbuachéyeca, yojtseprontana chë nýe canýe uaquiñá ibnabomná jóbama, Bëngbe Bëtsábioye jëtschuayama, masque Bëngbe Bëtsá mëntšá tbojanšbuachená:

18 “Chë ácbentšana entšanga nýe Isaacbajana mochanjabo ca.”

19 Abraham corente yojanjuabná y yojátatšëmbo, Bëngbe Bëtsá ndegombre obenana bomná bétsemnama, chë obanëngá chámuatayenama jamama. Chíyeca, Bëngbe Bëtsá Abrahámbioye tbojtsanauyaná Isaac jóbama ora, yojamna mo Abraham obanënguentšana chábioye cuaftoyëngacñécá. Y chca, ntšamo Isaácaftaca tojanopasacá, batšá yojtsinýanýnaye ntšamo

Jesucristoftaca yochjanopasacá.

20 Isaac Bëngbe Bëtsábeñe yojanošbuachéyeca, Bëngbe Bëtsábioye tbojanimpadá chabe uaquiñátbiama, Jacob y Esaú, bëtscá tšabe bendicionënga chabotsebomnama, chë joshjanguama tempënga ora.

21 Jacob Bëngbe Bëtsábeñe yojanošbuachéyeca, ya jóbanama ora, tbojanimpadá cada ona chë Josebe bäsengbiama, Bëngbe Bëtsá chaoma bëtscá tšabe bendicionënga chamotsebomnama. Cha chca tojanma, jotsejbénase Bëngbe Bëtsábioye jadórama, y chabe jatjonëfjiñe tsbanánoca jojuáchase.

22 José Bëngbe Bëtsábeñe yojanošbuachéyeca, ya jóbanama ora, tojánayana más chcoye chë Israeloca entšanga Egiptó luarentšana mochjëftsanbocna ca, y tojëftsanmandá ndayá jamana chabe óvana cuérpoca.

23 Moisesbe bëtsétsata Bëngbe Bëtsábeñe ibojanošbuachéyeca, cha tojanonýná ora, unga shinýéntscuana cha tmojtsaniytëme, er chata tbojáninÿe cha canÿe botamana básetema bétsemnama, y ndoñe tbonjanëuatjaná chë reybe mandama, chë nÿetsca judiëngbe basetémënga boyabásetemënga jtsëbáyana.

24 Moisés Bëngbe Bëtsábeñe yojanošbuachéyeca, ya bëtsá yojtsemna ora, ndoñe tonjánbošena chë Egiptoca reybe bembëbe uaquiñacá chamotsábuatmama.

25 Chamna, tojánbošena cha jasúfriama ínÿenga chamotsamama, cánÿiñe chë Bëngbe Bëtsabe entšángafataca, y ndoñe nÿe baseftayté tšabá

jatsm  nana, bacna soy  ng a jtsam  se, nt  amo cach   tojtsejuabnac  , n  y   cach   t  sab   jtsom  nama.

26 Chamna, cha yojanjuabn  , ch   padecena soy  ngui  ne jas  friana nt  amo Cristo tojan-sufric  , m  s t  sab   yojamna ch   Egiptoca u  mana soy  ngama, er cha B  ngbe B  ts  be  ne jtso  sbu  chiy  se ch  abe  ne yojanob  tmana, ba t  sabe soy  ng mo can  y   uacanana soy  c  a cha ibochjanat  setayama.

27 B  ngbe B  ts  be  ne yojano  buach  yeca, Mois  s Egiptocana toj  ftsanbocna, ch   luarent  a rey ch  ftaca ch  abuetnama ntjatauati  c  a. Cha ainani  ne n  yets tempo a  nemo yojtsebomna, y chca yoj  nin  y  na mo ch   ndocn  a jin  y  ma tondobenac  , B  ngbe B  ts  biye cuافتson  y  c  a.

28 B  ngbe B  ts  be  ne yojano  buach  yeca, nt  amo B  ngbe B  ts  a tbojanmandac  , Mois  s ch   judi  ng a tojanabuayen   Bashco fiesta jamama, y ch   Is-raeloca ent  s  ngta yebn  engoye amashjuani  ne bu  neca tojanbu  scacja, chca, ch   ngel obanay  , ch   Is-raeloca pam  llangbe  ne Egiptoca ch   mayor uaqui  n  ng a ndoc  a chaond  mama.

29 Mois  s y Is-raeloca ent  s  ng B  ngbe B  ts  be  ne imojano  buach  yeca, ch   “Bu  ngana ca” uabaina mar bejay  jana tmoj  nenachn  engo, mo chi  ne bo-jojo fshantse cuafsom  nc  a; chent  sana, ch   Egi-ptoca ent  s  ng cach  c  a jamama tmoj  nbo  sen ora, n  yetscanga chiyi  ne tojtsanatajo.

30 Is-raeloca ent  s  ng B  ngbe B  ts  be  ne imojano  buach  yeca, ch   Jeric   b  ts pueblent  a tapi  s  ng sh  conana can  s  fta tentscuama ch  enga imoj  najnent  sana, ch  s  ng yojts  shajaye.

31 Rahab, chë pueblentša bacna vida bomna shembása, Bëngbe Bëtsábeñe yojanošbuachéyeca, ndoñe tonjanóbana chë ínýengaftaca, chë bëts pueblentše oyenënga, chë ntšamo Bëngbe Bëtsá tojanmandacá ndoñe tmonjanmëngá; y ndoñe tonjanóbana, er chë Israeloca entšanguentšana ichmónënga tšabá tojanébuaja, chë jarrepárama tmojánanga ntšámose chë luarentše oyenënga jáyënjanama jobenayama.

32 Atše sëntsobena bangbiama más jóyebuambayama, Bëngbe Bëtsábeñe ošbuáchiyëngbiama, pero luare šattsëshbe chcangbiama jóyebuambayama, mo Gedeoncá, Barac, Sansón, Jefté, David, Samuel y Bëngbe Bëtsabe juabna oyebuambnayëngcá.

33 Chënga Bëngbe Bëtsábeñe imojanošbuachéyeca ínýengbe mandadëngbe entšángbiye tmojanayénjaná, bëtscá imojánama nÿetsca entšángaftaca ntšamo tšabá yomncá jtsamama y nÿetscanga cachcá chamotsámanama, ndayá Bëngbe Bëtsá chënga tojanašebuachenacá tmojanóyëngacñé; y Bëngbe Bëtsá tojanma chënga leóngaca imojtsemna ora, chënga chamuatenáyebengoma, chentšana báseftangbiye ndocá chamondámama.

34 Ošbuáchiyana bómnayeca, Bëngbe Bëtsá tojanma lempe chaotsefsanama, chëngbiye íñeshiñe tmojanacjá ora, chënga ndocá chamondépasama; tmojanotsbocá espadéjaca jobanámentšana; ya tondaye añemo bëntsebomna ora, Bëngbe Bëtsá tojanma bëts obenana y puerte añemo chamotsebomnama; tmojánashjache bëts obenana jtsebomnama ínýenga jáyënjanama,

chëngaftaca imojsentsjaná ora; y tmojanobená inyé mandadëngä y chëngbe soldadëngä jáyënjanama, chamotsachetama jamëse.

35 Ošbuáchiyana bómPAYeca, básefta shembásenga chëngbe óvana pamíllangbiye cachiñe ainëngä tmojtananÿe, chëngä ainëngä chamotsatsmënama Bëngbe Bëtsá tojanma ora.

Ošbuáchiyana bómPAYeca, ínyëngä tmojanma básefta ošbuáchiyëngä, puerte chamosufrima, y jobanámñaca; er chëngä más tmojánbošena jashjáchana chë nýetsca tescama yomna tšabe vida jtsebomnana, y ndoñe nÿe chë jótsbocana batšatema más vida jtsebomnama.

36 Ošbuáchiyana bómPAYeca, ínyëngä corente tmojansufrí, ínyëngä chëngbiye tmojanoyánguango ora y tmojanatsetšená ora; y ínyëngä tmojan-sufrí y cárceloye cadenéjuangaca utámenëngä joquédamnaca.

37 Inyëngbiye ndëtšbëngaca tmojtsanatéchénganja, serruchéshaca tmojtsanëjátcacaye, espadéjaca tmojtsanëbaye. Inyëngä imojánajna cánÿentšana ínyecnoye nÿe oveshá y chivëbe bobácheca uichétjonëngä, ujabótëngä, ainana tsetšanëngä, y ínyëngbeyeca mocá borlánëngä.

38 Chë nÿe quem luarama enójuabnayëngä ndoñe monjanomerecena chëngä mëngaftaca jtsiyenama, chëngä chë vida imojábomna cánÿentšana ínyecnoye aniñe, entšanga ndoyena luarënguenache, tjañenache, fshantsiñe atëbëfjniñe y cuevëshënguiñe.

39 Nýetsca quem entšanga, ndëmuanyëngbiama

muentše tmonjoyebuambá, Bëngbe Bëtsá tšabá chëngbiama tojánayana, ošbuáchiyana imojánbomna ca; pero ni canÿa chënguentšá tonjanóyëngacñe, ndayá Bëngbe Bëtsá chëngbe entšanga jatšatayama tojanašebuachenacá, nýetsca tescama jtsebomnama.

⁴⁰ Bëngbe Bëtsá, bëngbeñe jtsejuabnayëse, tojanjuabó canÿe más tšabe soye bëngbiama jamama, chca, Bëngbe Bëtsá canÿe ora jamama, bënga nýetscanga, chënga y bënga chamotsemnama lempe ntšamo Bëngbe Bëtsá yobošcá, ntšamo Bëngbe Bëtsá tojanašebuachenacá jöyëngacñese.

12

Bënga mochtsejuabnaye ndayá Jesús tojanmama

¹ Chíyeca, bënga mochtsejuabnaye ba entšangbiama, chë bëngbiama más natsana imojaniyenëngä, ndëmuanëngä puerte tšabá bënga jtsinýanënyayana ntšamo ndegombre yomnana Bëngbe Bëtsábeñe ošbuáchiyana jtsebomnana, mo chënga ndayá bënga tmojtsamama cuaftronjängcá. Chcasna, mo chë tmochamanëngcá, ínëngtaftaca jenëyénjanama, chë jashjanguama tojtsemna luaroye natsana jashjanguama, chënga jotjajuamna, chë chorpscama nduaservena entšayá jtsenátsejcana, y lempe ndayá tojtsama más uenana chamotjajuama soyéngnaca jtsenójacana; bëngnaca cachcá, ndoñe matjaleséncia bënga Crístbiye ndoñe tšabá ndëtsoservénama, ni chë bacna soyëngä jamama juabnëngä, chë bëngbiye paselo jáyënjanama juabnëngä cachcá chamotsamama. Chamna, šontsamna sempre

Bëngbe Bëtsá jtseservénana, puerte uantadënga jtsemnëse masque padecena soyënguiñe tmoyena, bënga chamobená chë trabajo jamama, chë ndayama Bëngbe Bëtsá šojáchembo.

² Jesusbiama mochtsejuabnaye, nda ſuebënatsana bënga ošbuáchiyana chamotsebom-nama, y ſuinýanýná ntšamo nÿets tempo nÿetsca soyënguiñe Bëngbe Bëtsábeñe jtsošbuáchiyama. Cha chë cruzoca jóbanama ſufrínana lempé tojanoboyá, er cha yojanobátmama chë chentšana yochtsanbomna bëts oyejuayánama; y yojanjuabná, chë más bacá uamana entšangcá jóbanana, chabiama ndoñe canýe uámana soyé yonjamna ca; y chentšana chë uámana puestentše tojtanótbema, Bëngbe Bëtsabe catšbioica, jtsemándayama.

³ Chíyeca, ſmochtsejuabnaye ntšamo Jesús Bëngbe Bëtsábeñe jtsobátmanëse, puerte uantado yojamnama, chë bacna soyé amënga corente chabe contra imojtsemna ora. Chca chábeñe ſmochtsejuabnaye, tſëngtaftanga Cristbiama oservéniñe ndoñe chacmondëumantëma, ni ainaniñe añemo jtsebomnana ndoñe chaſmondájbanama.

⁴ Tſëngtaftanga padecena soyënguiñe ſmojachnëngó, entſanga bacna soyënga imojtsama causa, pero mëntscoñama ndoñe cmontsamna jóbanama, Cristbe soyëngama enojuerzániñe;

⁵ y tcmojtsébnëtjomba ndayá Bëngbe Bëtsá tſëngtaftangbiye, chabe básenga quetsomñecá tcmojábuayenama. Chë Bëngbe Bëtsabe uabemana palabrënguiñe mëntšá endayana:

Atšbe uaquiñá, Bëngbe Utabná aca jábuayenama tojtseboše ora, aca jasúfriase y padecena soyënga jauántase,
chora ndoñe catjátsjuabnaye chiñe mo canÿe nduámana soye cuافتsemncá;
y cha chacmojuácacana ora, ndoñe cattsajbaná ainaniñe añemo jtsebomnana.

⁶ Er Bëngbe Utabná jábuayenana nda cha tbobobon-shanábioye,
y jacastígana chë mo chabe uaquiñacá tbojofjábioye ca –chiñe endayana.

⁷ Padecena soyënguiñe chašmojtsesufrina ora, šmochtsejuabnaye chë soye yojtsemena tsëngaftangbiye jábuayenama, y chca, Bëngbe Bëtsá tsëngaftangaftaca jtsamana mo chabe bäsenga quetsomñecá. ¿Nderado nántsemena canÿe uaquiñá, y chábioye chabe taitá ndocna te buanjuácacana, más tšabá chaotsamama?

⁸ Nderado Bëngbe Bëtsá tsëngaftanga ndoñe tcmon-jabuayená, ntšamo nÿetsca chabe bäsengaftaca cha endbetsamcá, as tsëngaftanga ndoñe ntsemnana ndegombre chabe bäsenga.

⁹ Y bëngä bäsenga monjamna ora, bëngbe bëtsëtsanga quem luarentše monjanamana bëngä jácastigana, y bëngä chëngbiye ndoñe stëtsoye ntjaquédana. Y mora, bëngä más šontsamna, jtsobedecénana y más bëts respeto jtsebomnana celoca Bëngbe Taitabiamá, nda tojama entšanga espíritu chamotsebomnama, y chca, bëngä tšabe vida chamotsebomnama.

¹⁰ Bëngbe bëtsëtsanga quem luarentše, nÿe básefta tescama, bëngä jëftsabuayinayana, y chca jamana chëngä tšabá tojtsinÿana ora; pero Bëngbe Bëtsá

bënga šojtsabuayiyná ora, sempre chca jtsamana bëngbe tšabiama, bënga chabe entšanga jábiamama, cachacá puerte tšábenga, ntšamo cha nÿets tempo yomncá.

11 Sempre bënga ndaye castigo tmojtsebomna ora, chora bënga chama ndoñe oyejuayënga ntsemnana, pero aíñe cochtsetšenánënga. Pero bënga chë castigüentšana tmojuatsjinëye ndayá Bëngbe Bëtsá chë sóyeca tbojtsabuayiynacá, as chentšana jóbocnana natjémbana oyenana, nÿetsca soyënguiñe ntšamo tšabá yomncá jtsamëse.

*Bëngbe Bëtsábioye jtsabotena, entšangbiama
ndoñe tšabá ntsemnana.*

12 Mo nda puerte uamëntsnayacá, jatrabájama tondaye añemo ntjtsebomncá, tsátshena buacu-atšéngaca y puerte uamëntshena ntsamiašéngaca, tséngtaftangbentše báseftanga ya uamëntsnayënga šmojtsemla Bëngbe Utabnabiam trabájaiñé, y ainaniñe ndoñe añemo šmontsebomna. Cachiñe bëts añemo šmochtishache, y Bëngbe Bëtsabe obe-nana cachiñe šmochtsatsbomna.

13 Mo chë canëye benache tšabá y ndericho chaotsemnama tmojtsamëngcá, chca, chë coshetënga chiñe jama chamotsobenama y más tšabá jtsatanama chamuatatsjínëama, y chë benachentšana ndoñe chamondétsebocanama; cachcá tšéngtaftanga, chë bëtscá ošbuáchiyana y Cristo jasérviama corente añemo šmobomnënga, chë nÿe batšatema ošbuáchiyana y chca jatrabájama nÿe tondaye añemo ndbomnënga šmochjújabuache; chë soye šmochjama, ntšamo Cristo tšabá jasérviama yomncá jinÿanëyëse, y

ntjalesenciacá ndocna soye chaotsama chë tšabe benachentšana tšëngaftanga chašmotsojuánañama.

14 Lempe ntšamo chašmojobenacá šmochjama nÿetscángaftaca natjémbana jtsiyenama, y ntšamo Bëngbe Bëtsabe entšanga mondbetsamcá jtsamëse chašmotsiyenama, cha jtseservénëse; er chca ntjamcá, canÿa ndoñe ntsobenana Bëngbe Utabnábioye jinÿama.

15 Yejuana šmochtsantješna, ndocná Crístbeñe ošbuáchiyana chaondëtsajbanama, y chca, chë Bëngbe Bëtsá chabe entšángbioye yochjatšataye tšabe soyëngä chëngä ndoñe chamondashjache. Smochtsantješna, tšëngaftangentše ndocná chaondétsemna, mo canÿe untja tbëtëjcá, chë chcaya sayëngbioye jášocayana, nda chaotsama, ínyenga natjémbana ainana ndoñe chamondétsebomnama y bacna soyëngä jtsamëse chamotsiyenama.

16 Yejuana šmochtsantješna ndocná tšëngaftangentše shembása o boyabásuftaca bacna soye amá chaondétsemnama, ni canÿa ndabiamma Bëngbe Bëtsabe soyëngä tondaye chaondëtsámana. Esaú chca tojanma, chë lempe yochjanashjachcá, mayor uaquiñá bétsemnama, chabe uabentsábioye canÿe šcnena sanama tbojtaname ora.

17 Y tšëngaftanga šmondëtatšëmbo, chca tojanopasá chentšana, Esaú tojánbošena chabe taitá Bëngbe Bëtsábioye chaboimpadama, chabiama tšabe bendicionëngä chaomama, chë mayor uaquiñá bétsemnama yojanobena jtsebomnama soyëngä; pero chora chabe taitá ndoñe tbonjanoyeuná, er masque Esaú chora

juabna tojantrocá, cha ndoñe tonjanobená ntšamo yojsopasancá jëtsjandmanana. Masque cha tša tojánbošena, shéchbuíyeca chabe taitábioye jaimpádase, ya ndoñe yontsopodena ntšamo tojanopasacá jëtsjandmanana.

18 Tšëngtaftanga ndoñe chešmatobeconá, mo chë entšanga Israeloca Sinaí ca uabaina tjoye tmojanobeconacá, ndayá chënga imojobena jabajuama, y íñesheca yojsángbototjuana, tondaye binýniñe luare, tša ibetiñe y puerte jabuache binýiengaca;

19 ni chešmatuena chëngcá, canÿe trompetéfjua uajatëtanana, ni Bëngbe Bëtsabe oyebuambnayana. Chë oyebuambnayana tmojanuenënga, imojtseimpadana ndoñe más chëngbioye chaondëtsóyebuambnama.

20 Chca tmojanma, jauántama ndoñe tmonjanobená causa, ntšamo Bëngbe Bëtsá tojanamëndacá: “Nda quem tjoca chaojoyená, masque canÿe bayá chaotsomñe, entsemna chana ndëtsbëngaca chamotsatëchénjanga jtsóbama ca.”

21 Ndegombre, ntšamo tmojaninycá tša uabouana yojtsemna, cach Moisésnaca mëntsá tojánayana: “Tša šontsengmëmná auatjananá sëntsemna causa ca.”

22 Pero tšëngtaftanga Bëngbe Bëtsábioye šmojobeconá, y chca endmëna mo tšëngtaftanga canÿe Sión ca uabaina tjoye celoca cuafjobeconacá, chë Bëngbe Bëtsá nÿets tempo vida bomnabe bëts puebloye, mo celoca Jerusalén cuenta; y ba uaranga angelëngbioye šmojobeconá, cánÿiñe oyejuayënga

enefjuanënga imojtsemnëngbiyoje, Bëngbe Bëtsá jtsatschuanayama.

23 Endmëna mo tšëngtaftanga chë Bëngbe Bëtsabe entšángbiyoje cuafjobeconangcá, chentše enefjuanënga mo Bëngbe Bëtsabe basengcá, chënga ndayá chë Taitá tojašebuachenacá jóyëngacñama, ndëmuanyënga Bëngbe Bëtsá chabe librëšañe tojúbiama. Tšëngtaftanga šmojobeconá Bëngbe Bëtsábiyoje, ntšamo nýetsca entšanga tmojamcá tšabá o ndoñe tšabá bétsemnama yochjayanábiyoje. Endmëna mo tšëngtaftanga cuafjobeconacá, chë entšanga mora ya obanënga y ntšamo tšabá yomncá jtsamëse imojëftsiyenëngbe espiriténgbiyoje, chë entšanga ndëmuanyëngbiama Bëngbe Bëtsá tojanma chamotsemnama lempé ntšamo chabe entšangbiama yojanjuabnacá, chca, cháftaca sempre vida jëftsebomnama.

24 Tšëngtaftanga Jesúsbiyoje šmojobeconá, chë jóbaniše, entšanga Bëngbe Bëtsáftaca mo canýacá chamotsemnama tojanmá, ntšamo Bëngbe Bëtsabe tsém trato yojamncá; y endmëna mo chë bëngbiama cha tojanóbana ora tojanábuashana buiñoye tšëngtaftanga cuafjobeconacá; chca tojanábuashana, bëngbiyoje Bëngbe Bëtsabe delante mo tšabengcá jábiamama, mo ntšamo entšángbeñe buiñe jabuéscacjama chë bachnanga imojuamancá. Caín chabe catšata Abélbiyoje tbojanóba ora, yojamna mo chë Abelbe uabuáshanana buiñe Bëngbe Bëtsábiyoje cuuftseimpadancá, chë bacna soyama castigo chaotsemnama; pero Jesucristbe buiñe ndoñe chca ntsamana, ndayá chíyeca bënga más tšabe soyënga jashjáchana; Jesusbe buíñeca,

bënga montsobena atsebácanëngä jtsemnama.

25 Cuedado šmochtsebomna, bëngbiyoje tojtsoyebuambná ora cha joyeunayama. Chë Israeloca entšanga ndoñe tmonjánbošena Bëngbe Bëtsá joyeunayama, chë Sinaí tjoca quem luarentše tojanabuayená ora; chéngbiyoje cha tojanacas-tigá. Y mora más, Bëngbe Bëtsá, chë celocana bënga abuayiynayá, ndoñe cachcá ndëcastigánëngä quešochátabashejuana, ntšamo cha šoitsëtsëtsnacá ndoñe tmontseyeunanëse.

26 Bëngbe Bëtsá Sinaí tjoca chë entšángbiyoje tojanoyebuambá ora, chabe oyebuambnayánaca tojanma quem luare chauangmëmanama, pero mora cha chabe uabemana palabrënguiñe tojašebuachená: “Atše cachiñe chanjatsma chauangmëmanama, ndoñe nÿe quem luare, sinó celócnaca ca.”

27 Bëngbe Bëtsá “cachiñe ca” tojánayana ora, chë sóyeca yojtsichamo, chë ndayté lempé chaongmëmanama cha cachiñe yochjama ora, chë quem luarentše tmojama soyëngä y chë jatrócama yopodena soyëngä yochtsejuána ca, chca, nÿe chë nÿetsca tescama yomna soyëngä y ndoñe jatrócama soyëngä chaoquedama.

28 Chcasna, Bëngbe Bëtsabe améndayoca, chë cha yochjama bënga chamuamashënguama luare, yomna cachcá nÿetsca tescama y ndocna te ntjotrócaná. Bëngbe Bëtsá chama mochjëtschuaye, y ntšamo cha tšabá tbojtsinÿancá mochtsadorana, chabiama bëts respeto jtsebomnëse, y nÿetscangbiama más bëtsá cha yomnama jtsejuabnayëse.

29 Er Bëngbe Bëtsá puerte etonaná chë chabi-

ama nduauenanënga jabuache echanjácastigaye, y chca, cha jtsemnana mo canë íñeshe lempe jtsepochocamcá.

13

Ntšamo jtsiyenama, Bëngbe Bëtsá oyejuayá bëngtaftaca chaotsemnama

¹ Sempre nÿetscanga šmochtsenbobonshana, Jesucristbeyeca catšátanga quetsomñecá.

² Sempre tšabá chë tšëngtaftangbe yebnoye inÿe luarëngocana tmojáshjajnënga šmochjúbuaja, er chca jamëse, ntsetatšëmbcá báseftangna angelënga chëngbe yebnentše tmojanëbuaja.

³ Chë utámenëngbiamma sempre šmochtsenójuabnaye, mo tšëngtaftángnaca chëngtaftaca utámenënga cuافتsemncá. Chë inÿenga tmojtsama chamotsesufrinëngbiamma šmochtsenójuabnaye, er tšëngtaftángnaca nderado cachcá šmatjatspásá.

⁴ Boyabása y shembása tbojanobouamá ora, ntšamo tbojanenšbuachenacá nÿetscanga chamotserrespetana; y chë útata chabotsama nye ndayá y nye ntšamo Bëngbe Bëtsá bouamnátbiye tojanamëndacá, er Bëngbe Bëtsá echanjácastigaye chë shembása o boyabásuftaca bacna soye amënga, y chë shema o boyábiye ínyäftaca ingñayéngnaca.

⁵ Ndoñe šmattsiyena jtsejuabnayëse nye malla-jta crocénana jëftsebomnama. Nye chë šmobomna soyéngaca oyejuayënga šmochtsomñe, er Bëngbe Bëtsá tojánayana: “Ndocna te cachcá quecbochatonÿaye, ni canëa quecbocháiseboshjona ca.”

6 Y chca, bënga montsobena corente añémoca jayanama:

Bëngbe Utabná endmëna nda atše šonduájabuachana; tondayama quichátauatja.

¿Ndayá canye entsá nanjobenaye átseftaca jamma ca?

7 Tšëngtaftangbe amëndayëngbiama, chë Bëngbe Bëtsabe buayenana soyënga tcmöjábuatambangbiama, sempre šmochtsenójuabnaye. Sempre šmochtsenójuabnaye chë ntšamo chënga imojaniyenentšana tojanóbocna tšabe soyëngama, y šmochtsiyena jtsamëse ntšamo chënga imojanamcá, Jesucristbeñe ošbuáchiyënga bétsemnama.

8 Jesucristo cachá nÿets tempo iuétsemna, tempo, mora y nÿetsca tescama.

9 Ndoñe šmatjaleséncia ínÿenga chamotsamama tšëngtaftanga chë benachentšana chašmotsojuánañama, ndayá chënga tmotsabuátambama, y chë Cristo tojánabuatambama contra soyëngaca. Más tšabá endmëna bënga ainaniñe añemo jtsebomnana, Bëngbe Bëtsá tšabe juabna bëngbiama yobómnyayeca, y ndoñe chë sanama, chë ndayá aíñe o ndoñe šontsamna jtsesayana soyëngama mandënga tcojtsamëse. Chca mandënga ndocna te chë Israeloca entšangbiama tempo tonjanoservé.

10 Bëngä chë Jesucristbeñe mondošbuáchenga, canye soye mondbomna mo chë Bëngbe Bëtsábioye jëtschuayama altaroca juinÿena soycá, bacna soyëngama perdonánënga jtsemnama. Bëngä mondbomna chë Jesucristo bëngbiama tojanma

soye, cruzoca tojanóbana ora, bëngbe bacna soyëngama; y chë nÿe tmojóba bayëngaca soyënga tmojtsama bachnanga ndoñe ntsebomnana, chë Cristo tojanóbana ora, ndayá tojanmentšana tojanóbocna tšabe soyënga.

¹¹ Er chë judiëngbe más uámana bachnangbe amëndayá, chë tmojóba bayëngbe buiñe chë “más uámana ca” uabaina luaroye juabuyambana, Bëngbe Bëtsá entšangbe bacna soyëngama cháuaperdonama, y chë bayëngbe cuerpënga jtsejuinÿiyana entšanga tmoyena luarentšana chaboca.

¹² Cachcá, Jesúsnaca tojansufrí y tojanóbana bëts pueblentšana chaboca, chabe buiñe tojanábuashana ora jóbanëse, entšanga Bëngbe Bëtsábenga chamotsemnama, y chabe delante mo tšabengcá chamotsemnama.

¹³ Chiyeca bënga šontsamna Jesúsbioye jobéconana, nda entšanga tmojtsanaboté y bëts pueblentšana chaboca tojanóbana. Cha mochjuasto, y ntšamo cha tojansufricá bëngnaca mochjasúfria.

¹⁴ Er quem luarentše bënga ndoñe quemátsbomna canÿe bëts pueblo bëngbiama, nÿets tempo chauesomñe bëts pueblo, ndayá bëngna tsa mondboše y puerte mondobátmana bënga joyénanama chë celoca yochtsemna Bëngbe Bëtsabe bëts pueblentše.

¹⁵ Chiyeca, šontsamna sempre Bëngbe Bëtsábioye jtsatschuanayana, Jesucristbiajana. Bëngbe Bëtsá chca tmojtsadorana ora, jtsemnana mo chábioye jëtschuayama canÿe soye cuafjuatšëmboncá. Chcasna, jtsóyebuambnayëse cha mochtsadorana.

16 Sempre ntšamo tšabá yomncá šmochtsama, y chë šmobomncá inyüengbiámna chaotsemna. Chca šmochtsama, er chca tcojama ora, Bëngbe Bëtsá oyejuayá jtsejuabnayana chca chabiamma tcojama ca, y jtsinýnana bënga Bëngbe Bëtsá imojsatschuanama, ndayá cha tojamama.

17 Sempre šmochtsama ntšamo chë tšëngtaftanga ošbuachiyëngcá enefjuanéngbeñe améndayënga tmojayancá, y sempre šmochtsiyena jtsamëse nÿe ntšamo chënga tmojtsebošcá. Chënga sempre tšëngtaftangbiye jtsanýenana, tšëngtaftangbe tšabiama, ntšamo cmojánanýenama Bëngbe Bëtsábiye jojuama yojtsamnama chënga jtsetatšembëse. Jtsayaunanëse, šmochjama chënga chëngbe trabajo oyejuayánaca y ndoñe ngménaca chamotsamama, er ndoñe chca šmonjamëse, chë trabajo tšëngtaftangbe tšabiama ndoñe nántsemna.

18 Bëngbe Bëtsá bëngbiama šmochtseimpadana, er bënga ainaniñe corente fsëndëtatshëmbo tšabá tifjamama, y tsa fséntseboše jtsiyenana ntšamo tšabá yomncá lempe jtsamëse.

19 Tšëngtaftanga bëtscá cbontsaimpadana, Bëngbe Bëtsá chašmoimpadama, atše chašolesenciamma tšëngtaftangatacä cacheuayama.

Bëngbe Bëtsábiye chëngbiama jaímpádama y chënga jacheuayama

20 Atše, Bëngbe Bëtsá sëntseimpadana, cha chë nda endbëtsama bënga natjëmbana chamotsiyenama, y nda tojanma Bëngbe Utabná Jesús cháuatayenama, nda bënga šondánÿena mo oveshëngbe tšabe abuajënÿacá; y Bëngbe Bëtsá chca tojanma, Jesús, chabe buiñe juabuáshanëse

tojanóbanayeca, chca, entšanga jinýanýiyama ndegombre bétsemnama ntšamo Bëngbe Bëtsá chabe entšangbiama tojanaše buachenacá nÿetsca tescama jamama.

21 Cha séntseimpadana chaoma tšëngaftanga chašmotsebomnama nÿetsca tsabe soyënga ntšamo cmojtséjabotcá, chca, lempe ntšamo cha yobošcá tšëngaftanga chašmotsamama; y cha Jesucristoftaca chaboma bëngaftaca ntšamo cha tšabá tbojtsinýancá. ¡Nÿetscanga nÿetsca tescama Cristo chamotsatschuaná! Chca chaotsemna.

22 Jesucristbeyeca catšátanga, tšëngaftanga cbontsaimpadana, jábuayenama ntšamo tcbonjauyancá, puerte uantádoca tšabá chašmóyëngacñama, er nÿe básefta palabrëngaca chama tcbonjubuábiama.

23 Atše séntseboše tšëngaftanga chašmotsetátshëmbo, Timoteo Jesucristbeyeca bëngbe catšata, ya ndoñe utamená yontsemnama, y cha betsco átšbioye chaojtabëse, átšeftaca chanjëftbetše tšëngaftanga jánýama chaijá ora.

24 Tšëngaftanga ošbuachiyëngbeñe nÿetsca améndayëngä šmochjácheuaye, y nÿetsca Bëngbe Bëtsabe entšángnaca choa. Chë Italia luaroqueña ošbuáchiyëngä tšëngaftanga cmontsacheuaná.

25 Atše, Bëngbe Bëtsá séntseimpadana, cha chaoma tsabe bendicionëngä tšëngaftangbeñe chaotsemnama.

Bëngbe Bëtsa Cabëngaftaca Entsoyebuambna New Testament in Camsá

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Camsá

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Camsá

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
19104c0e-9046-5ff3-82fb-eb838c88dcf9